

اور کند و تخت داشت و در وقت آن در میان که در تخت گاه فرغانه است بسبب کشتن جسور که عمارت سلطان بران بود در سن هشتاد و نه بود
 نه سحر سے در عمر سے وہ سالگی راہ نور و غیبی گشت بالغ یک سیرت ہم برادر عمر شیخ میرزا جلف ابو سعید میرزا است در علم نجوم کمال مهارت
 داشت بہت بہتین رصد بر گشت تو با تمام سائنس پانچ اکثر ارباب تجیم الیوم استخراج تقادیم از روسے آن سے نمایندہ گر بعضے
 کہ بر رصد راہ جیسنگہ موالی کہ در سند و ستان اسی و اہتمام میرزا خیر اندیک مند من انصرام یافتہ بنویسجد سعید محمد شاس سے شہرت
 دار و قوت یافتہ اندا تقاسے نہ سچ الف بیک نمی نمایندہ بعد انتقال عمر شیخ میرزا سلطان احمد میرزا برادر کرکان او کہ سلطنت بر قند
 داشت بر سرانہ خان شکر کشیدہ مدتی محاصرہ نمود از اردت الی شکر سربا بر شکر یا نس غلبہ آورد اکثر مردم و چار پایہ تلف کردیم از
 از اینجا خائب و غامبر گشت ظہیر الدین محمد بابر پادشاه بن عمر شیخ میرزا اور دو از وہ سالگی سنہ ہشتاد و نو و نہ ہجرت سے در از میان
 سلطنت جلوس نمودہ یازدہ سال در ماورا النہر با سلاطین ختیا و اور یک محاربات سخت نمود و نہ فوت بر سلطان احمد میرزا جو
 خود غالب آمد و فتح سمقند کرد و از اینجا کہ مشیت ازلی بران رفتہ بود کہ کشور بند و ستان بہ پرتو اقبال بابر یہ فرستے گیرد نقش تسلط
 بابر پادشاه در ممالک توران درست نشست ناچار از سمقند برگشتہ با معدود کوزہ بخشان سپید و با خسر و شامہ خنگ نمود و فتح یافت
 و از اینجا کابل آمدہ از محمد مقیم بدو والنون از خون کہ او بر عبد الزرق میرزا ابن افغ میرزا ابن سلطان ابو سعید میرزا اعزادہ بابر پادشاه
 خضر یافتہ مملکت کابل در تصرف داشت استخراج نمود و محمد مقیم شکست خوردہ از کابل پیش شاہ بگ برادر خود کہ حکومت قند ہار
 داشت رفت و بابر استلاسے یافتہ سند از اسے کابل بخشان کردیدہ روزگار سے گذرانید اولاد صاحب قتلان امیر تیمور گورکان
 را پیش ازین میرزا گفتند سے از زمان بابر لقب پادشاه سے درین سلسلہ راج گشت ایام بہار کابل بفرج و سرور گذشت و ہوا
 آن خطہ دلکش با مزاج او سازگاری نمود و فو اکہ در آب گوارا ابتدا کابل شہر لیت بزرگ و بزار بطور ولایت ایران معتقد خوش
 آب و ہوا با وجود شدت سرما برت آنجا چند ان گزند نیست و فو اکہ و شمار بسیار و بہار شش نہایت پسندیدہ حین اقامت بابر پادشاه
 در کابل سنہ ہشتاد و یازدہ ہجری زلزلہ عظیم واقع شدہ فیصلہا سے قلعہ اکثر منازل پادشاہ بالا سے حصار و عمارات شہر از شدت
 زلزلہ افتاد و خانہ ہا سے بعض مواقع بالتمام انہدام یافت و سے و نہ مرتبہ در کیر و ز زمین در جنبش آمد و اسلحہ عمر بسیار مردم و گزینہ
 فروریخت و ناکلماہ ہر شبانہ روز کیر تہ زمین سترزل میشد و بعضے جا پارچہ زمینی کہ عرض آن یک کز و طول شصت در عمہ بابر پادشاه
 یک شیر نماز فروریخت و از اینجا چشمہ پیدا شد و در جالی قریش بش فرسخ نوسے شگفت کہ بعضے از اطراف او بر اقامت فیل بلند
 شدہ بود و در آنما زلزلہ از سر کو ہما گرد و باد شدہ سے برخاست کہ اما رقیاست می نمود و بہین سال در ہندوستان ہم زلزلہ عظیم شدہ بود
 بالکل بابر در کابل بود کہ خاقان سلیمان خان شاہ اسماعیل صفو بکو شمال محمد خان شیبانی کہ بشیک خان شہزادہ داشت فرغ افزا سے
 مملکت خراسان گردیدہ بشیک خان را کہ بلند پروازیا سے نمود مع فوج بسیارش ظہیر شیخ آبدار فو القطار انا و خراسان را ضمینہ
 ممالک بحر وہ خود کرد و ایند بابر میرزا با ذیال دولت آن پادشاہ بہمال توسل حیتہ ہا را فوج ملغز موج ظہیر گشت و تہجیر بلخ و بخارا کہ
 بہت لیتہ مفتوح ساخت و خطبہ امامیہ بابر عرب و سلطنت سلطان مرصو کہ نسبت بخارا خواندہ شد انا بابر لغاسے کہ با امیر
 نجم سالار فوج قرلباش و بابر پادشاہ ہم رسیدہ بعد چند سے و یکی از حروب کہ با دالیان توران اتفاق افتاد و اسیر خرم قتل در
 خنگ نمود و با فوج بابر پادشاہ شکست افتادہ اسیر خرم رسید ان کشتہ شد و بابر اجمال پایدار سے در بخارا نامہ بنا چار سے برگزشتہ باز
 قناعت بہد خشان و کابل و بر سے از ممالک بلخ نمود و بعد چند سے کہ فوسے آراست و جمعی بہم رسانید ہر سے اوضاع شہر
 قاصد استخلاص ان شد لید سنیہ ان از پادشاہ سلطو سے نژاد و ما فون شدن از ان بارگاہ سلاطین سجدہ گاہ از کابل قاصد

پورستش گردیدہ اول مرتبہ درسنہ ہندو دو از دہ ہجر سے تا نرمانا ز فواج لسان مرتبہ دوم درسنہ ہندو و سیزدہ براہ خرد کابل تا نو ہست
اول عرف لنگان مرتبہ سوم درسنہ ہندو و بست و پنج تا ہیرہ پنجاب مرتبہ چہارم درسنہ ہندو و ست تا لاہور و دیالپور مرتبہ پنجم درسنہ
ہندو و ست و ستہ چون از بدسلو کے و بیداد سلطان ابراہیم لودی اکثر امر برگشتہ و اگنات بلا و ہند لوای فتنہ و فساد و بے افراتفتند
و برسنے از نو کران سلطان ابراہیم یعنی وزیریند و دست خان لودی از لاہور بجابل رسیدہ ترغیب نعمت بہت دہلی نمود و بابر بادشاہ
تصد ہندوستان فرمودہ بعضے امرار پیش از خود بلاہور و اطراف آن دیار فرستاد و خود ایما سے سخت و اقبال نصبت فرمودہ بے گناہ
آب سند رسید بعد ملاحظہ شان عدد سوار و پیادہ از سپاہی و سو و اگرہ اکابر و مسافر بہ دہ ہزار رسید وین اثنا خبر آمد کہ دولت خان و
غازی خان از خود و موافق برگشتہ چہل ہزار سوار و پیادہ جمع کردہ حصار کلا نورراست صرف شدند و بامر امی پادشاہی کہ پیشتر در لاہور
رسیدہ بودند قصد جنگ اندو از مردم پادشاہی سیال کوٹ نیز انتراع نمود و بابر با سماع این خبر بہ سرعت متوجہ گشتہ بے گناہ آب پنجاب
حوالی قصبہ بھلول پور نزول اجلال فرمود و فرمان داد کہ سیال کوٹ را خراب کردہ ساکنان آنجا را در بھلول پور آبا و گردانند و از آنجا
روانہ پیشتر شد بحسب ارادہ از سہ روز سے چند قبیل ازین عالم خان و دیگر امر از سلطان ابراہیم لودی سے منحرف گشتہ لوای فتنہ
بر افراتفتند و قریب چہل ہزار سوار بارادہ جنگ با سلطان ابراہیم فرجام آوردہ بر سر سلطان لطف دہلی رفتند چون سلطان بمقابلہ انہا
بہر طرف در جنگ میدان ندیدہ شب خون زدند و روز دیگر رسیدان محاربت سخت نمودہ منہزم گردیدند و بہر نہر رسیدہ بجز نزول رات
بابر شاہی شنیدند با سماع این خبر سستی گشتہ ادراک دولت ملاقاتش منہزم نمودہ بعد و سولی باین آستان مورد الطاف بے گناہ
گردیدند بابر بادشاہ از سیال کوٹ متوجہ پیشتر شدہ براہ پسر و کلا نور رسید و از آنجا کوچیدہ قلعہ بلوت بسخیر در آورد دولت خان کہ
از بعد برگشتہ بود از روی فحالت بحضور سے نام چون نام گشتہ رسیدہ وفق صلاح خیر خواہان دولت خان با رفیقانش قلعہ بلوت محسوس شد و در خان جسک
موضع اخصیج ان پر از فرزند و بابر بادشاہ بانالہ رسیدہ ہزار ہا جوان بزرگوار و شہسوار فرستادہ نمود شانترا دہلی فوجی از سخر گردانیدہ بلازست و در دہلی
فیروزہ و یک کرونگہ نقد لٹا ہزارہ مرحمت شد در منزل انبالہ خبر رسید کہ سلطان ابراہیم با یک لک سوار و توپ خانہ بسیار و ہزار
فیل کوہ شکوہ قصد جنگ از دہلی برآمدہ منزل منزل می آید بابر در انبالہ راضی با قیامت گشتہ در حوالی شہر پانی پت نزول اقبال نمود
سلطان ابراہیم نیز در لواحی آن شہر رسیدہ مستعد بیکار گردید ہر روز از طرفین جنگ تر اولی می شد و یکہ تازان لشکر با سبھی تباہند
امی غالب آمدہ مور و تخمین آفرین می شدند سلطان ابراہیم با شوکت تمام قصد جنگ بر فیل سوار گشتہ رو بہر کہ آورد افغانان در
کارزار فیلان کوہ کردار انتخاب کردہ بکیم و بکیر اراق و سلاح آراستہ بر لشکر بابر سے راندند حضرت پیکران مذکور از تندخونی
و عہدہ جونی بہر طرف کہ سے دیدند صفوں منلیہ از ہم سے شکافت و توڑک فوج ولایت از انتظام سے افتاد و سہامی امخلان
کہ ہرگز چنین جانور محیب ندیدہ بودند مردم خوردہ پیش سے تو استند رفت و اگر سوار سے دلیر سے نمودہ پیش میرفت از خرطوم فیلان
در جنگ اجل گرفتار شدہ سناک ہلاک برابری شد وین وقت بابر بادشاہ بید سے لشکر یان دیدہ کلمات ترغیب و تہدید متضمن ہم
و امید بر زبان آوردہ تا کید و تخریب بر یو شہان نمود و جانفشانان را دل قوی تر گشتہ بر مخالفان حملہ آوردند چون شیت قادر توانا
بران رفتہ بود کہ رشتہ لودی ان منتلع گردید و مالک ہندوستان دخل رفت خانان بابر سے در آید اعدائش و کوشش بسیار
نسیم فتح و ظفر از محب اقبال وزید و فخر مراد و گلبن آمال بابر سے شکفتہ گردید و سلطان ابراہیم در میدان گشتہ شد و لشکر بابر
نیز علفن تیغ بیدریغ گشتہ پنج شمش ہزار آدم نزدیک لغش سلطان مقبول افتاد بوقت اسب منہزم گشتند بالجملة تباہیات از سہ
فوجی کہ در ہندو فتوحات تمام ہندوستان بود چہرہ ظہور بر افروخت و برق بارقہ تیغ افواج بابر سے خرمین عمر و دولت سلطان بابر

بود که پاک بسوخت بعد فتح پادشاه همین نیاز بر زمین عجز نهاده سحرات شکر و سپاس بدرگاه سبزه نیاز حقیقی سجا آورد و در دلی که گنگا
 سلاطین سبزه است رسیده سکه و خطبه بنام خویش تن کرد و در آن سکه خزانگی که اندوخته چندین سلاطین بود کشته و هفتاد تک تک سکه سبزه
 بشا نهاده هالیون میرزا او یک خانه پادشاهی سبزه آنکه تحقیق شود نمیدانم انعام فرمود و در آن تک تک نام امر محبت شد و تمامی یک جوانان
 بلکه مردم اردو از انعام کامیاب شدند و بشا نهاده پادشاهی که سگار که در کابل بودند و بر دیگیاں شبتان اقبال بقدر تفاوت و جاه
 و حال نقد و جنس روانه گردید بعد از نظام مسور دلی متوجه اگر گشت و در آن معوره که در سلطنت بود بنا بر سبزه و سبزه مالی و ملکی طرح
 انعامت اقلند غیر از دلی و اگر که در دید تصرف ملازمان بایری بود و در جمیع ممالک اطراف افغانان بواهی مخالفت برافراشتند آخر الامر
 تدا بر صابنه و افکار ثاقبه پادشاه بمبرور ایام اکثر مخالفان سر بر خط اطاعت و انقیاد نهادند و هر کس بقدر مراتب مشمول عوام طاعت
 گردید و امر ای قدیم و جدید را در خور لیاقت اقطاع مرحمت شد و والده و فرزندان و والیهگان سلطان ابراهیم را مشمول عوام
 فرموده و اموال و خزان خاصه ایشان با ایشان مرحمت نمود و افاضه آن هفتاد تک تک بوالده سلطان بطریق سیور خال مقرر گشت و والده
 سلطان ممنون عنایت گردیده یک قطعه الماس که هشت مثقال وزن داشت و سبزه آن جوهر شناس قیمت آن زیاده از حد قیمت
 می گشتند از خزینة سلطان علاء الدین خلجی بود و او را از اولاد دراج بکر با حیت بدست آمده پیشکش بپادشاه نمود و القصد بپادشاه
 در اگره نزول فرموده با متعام مهمام پرداخت و تمام ایام برسات بعیش و عشرت گذرانید و بغنیض عدل گسترده و رعیت پرور
 بلاد را آباد و سکنه آنجا را خوشنود گردانید چون ایام برسات بانقضاء انجامید بپادشاه بعد و سبزه که از اعیان سبزه است باستیصال
 مخالفان متوجه شد بدین اثنان را ناسا نکا که از راجه پادشاه عظیم الشان سبزه و شتان بود باخواهی حسن خان میواتی بالشکر فرزان سبزه است
 و بیایک نام از جای خود جنبیده در میان که متصل اگره واقعست بقصد محاربه با بایر در رسید و نیز جمیع از امر ای افغانه که با سلطان
 ابراهیم نیز مخالفت داشتند با پنجاه هزار سوار و فیلان بسیار در نواح قنوج خروج کرده پهار خان و لوز دریا خان را سلطنت بر داشته
 سلطان محمد لقب نمودند و شورش عظیم از هر طرف برخواست امر کابلی که خویش بر دیار سر و میر بودند سبزه آید بعضی از سبزه گروا و حروب
 متواتره عظیمه و بر سر از سبزه و خوف مخالفت را ناسا نکا و افغانه معاودت را مرجح شمرد و در زمان گنگایش امرض رسانیدند
 که چون مخالفان از هر طرف هجوم آورده اند و ملک تمام ضبط واقعی در نیامده بهتر آنکه در اینجا قلعو خندق احداث فرموده خود در ملک پنجاه
 اقامت باید و ورزید و متر صد لطیفه عینی باید بود پادشاه فرمود که چنین مملکتی وسیع را که مشقت تمام گرفت و خلق کثیره از قوم خود کشتن
 داده باشم امر وزیر پیش بندونی که بدون جنگ بروم پادشاهان بان مرا چه گویند و نام من در محافل ملوک بچه صورت مذکور شود
 همیشه وقت است که غریمت را با شجاعت همه پیش داشته کار از اسب باید نمود که سیاه کاراندا اگر تبا سبزه کنی فتح میکنم نمازیم و اگر
 کشته می شوم در زمره شهیدان محسوب خواهم شد و دیگر سخنان مردانه شجاعت افزای بر زبان آورده آن جماعه را دلدهی نمود و دیگر آن است
 زبیران کشیده از اگره برآمد و قبا با لفاق دل بر مرگ نهاده صفوف مصاف آراستند از آن طرف را ناسا نکا نیز آماده بیکار گشت
 بعد از آن نوسه دل چون شیران رخبر گسل بزرگ گاه بر آمد کشتی و کوشش نمودند که زبیران بیدل را سبزه آید آن زبیره از سبزه آب
 گشت و ذکر حروب رستم و افراسیاب افغانه خواب گشت و سبزه در آمد و لشکر چو کوه از آن جنس آمد زمین در سبزه خدایان
 به شان لشکر شکن تن کوه لرزید بر خویشتن زبیران بر سبزه چو کوه به کوه کوشش برخواست طوفان مرگ زبیران را در کوه
 کشیدند شمشیر کین از میان زخون جوید شد سبزه روان به کین جان فشان و یکی جان ستان چون تائیدات الهی قهر من حال
 اولیای دولت بایر که بود صبح اقبال از مطلع فیروزه و میدوران ناسا نکا مضطرب الاحوال رو بهر جهت نهاده بقصد بخت و شجاعت

افغان به خیران بر بیوت خود رسید و لشکرانش عفت بیغ بیدریغ شدند بابر پادشاه بعد این فتح سجدات شکرینماست بگردان این درمندان
 بدرگاه و اهب العطا یا بتقدیم رسانیده با گره معاودت نمود و بتدبیرات درست خس و خاشاک وجود ارباب خلایق و طغیان از عرصه
 ممالک پاک رفت لطراف و اکناف دہلی و اگر در صیقل تصرف اولیاسے دلش در آمد و ہنگامہ افغانان طرف قنوج نیز بر ہم خوردہ و در ہم
 شکستہ فرزندشت امرای کابلی از غور چنین فتوحات دل نہا خدمت شدہ حسب المدعا اطلاق یافتند و دل از ارادہ انصراف کابل برگزیدہ در
 ہندوستان سکنی اختیار افتاد و بر ہم خوردہ گویا انتظام یافت و مہام سلطنت بنظام آمد شاہ زادہ ہمایون میرزا برای انتظام بر آمد گویا
 سنبھل فرستاد و شاہ زادہ کامران میرزا را لاہور و ملتان در جاگیر محبت فرمودہ از کابل طلب داشت شاہ زادہ از کابل بلاہور آمدہ و
 ملتان را کہ مدتی از تصرف سلاطین دہلی بدر رفتہ بود بحسن تفسیر و تمشیر محبت خود و اقبال بابر سے بتسخیر در آورد و تیرسخران آثار پوشیدہ ماند
 کہ بعضی تاریخچہ نویسین و امی نمایند کہ آغاز ظہور اسلام در ملتان در سنہ نو و نہ ہجری سے سبعی محمد قاسم در زمان حجاج بن یوسف است بعد از آن
 سلطان محمود غزنوی سے آن ولایت را از تصرف ملاحظہ فرما مطہ بر آوردہ و رواج سلام داد پس سلطان شہاب الدین غوری سے بر سنبھل
 مخریافتہ ولایت ملتان را نیز تصرف شد و از ابتدای سنہ پانصد و ہشتاد و ہشت ہجری سے لغایت سنہ ہشت صد و پنجاہ و ہفت آن
 ولایت در تصرف سلاطین دہلی ماند بسبب سستی سلطان محمد شاہ کہ از نزاد ریات اعلیٰ خضر خان و فرمان روا کابلی بود در ہندوستان
 ملوک طوائف گردید و در اطراف امر اسرار اطاعت بر تافتند حاکم ملتان نیز از اطاعت مبرا زدہ از حکم سلطان محمد شاہ انحراف و زریزہ
 چون نوبت سلطنت بسطان غلام الدین ولد محمد شاہ رسید او از پد ہم سست تر بر آمدہ و اوضاع ممالک را زیادہ تر مختل ساخت
 و نقش امیر سے کہ از دولت محمد شاہ و پیر شمس غلام الدین در آنجا بود درست نشستہ مخدول و منکوب گردید *

ذکر سلاطین ملتان و شیخ یوسف کہ بحسبیت بسطنت رسید

امیان و اکابر ملتان مجلس شوریہ آراستند و از ہم دیگر استشاہ نمودند کہ وجود حاکم سانس قاسم برای انتظام امور جہانبانی ضرور
 و بدو ان چنین کسی اوضاع این دیار مختل و مضطرب و ناموس مردم مشکل است صلاح در چیست و ملاق این مرتبہ کجاست اتفاق را بہا
 بر این شد کہ در نیولاشل شیخ یوسف فرستند کہ محمد زم این ولایت است و لیاقت ریاست ظاہر و باطن دارد و دیگر کسی را نمیدانیم چون
 این سخن متحقق گشت شیخ مذکور را بسطنت برداشتہ سکہ و خطبہ بنام او کردند و امور فرمان روائی را رونقی و رواسب تازہ بہر رسید و بعد
 چند گاہ را ہی سنتہ کہ سہ ہزار جماعہ لشکریان بود و قصبہ سیو با و قلعہ داشت شیخ یوسف پیغام نمود کہ سلطان بملول بودی غالب آمدہ
 سکہ و خطبہ بنام خود کرد و بر تخت دہلی نشستہ بر اطراف نیز تسلط بہر رسانیدہ مبادا بر ملتان لشکر کشد و چنین وقت ہوشیاری و حرمت
 ملک ضرور است اگر مارا از جہلہ و تنخواہان و لشکر یان خود دانند و جماعہ لشکریان را کہ خدمت طلب و سپاہی اند پیش آرند بتقدیم خدمات
 بجان کوشیدہ شود شیخ این معنی را قبول کردہ منسار الیہ را پیش آورد و بانظام امور جہانبانی رفیق گردانید را ہی سنتہ کہ خدمت بر سیا
 جان بستہ برای اطہار و استحکام نیک اندیشی و دولت خواہی دختر خود را در کالج شیخ در آورد و ہمیشہ اشفاق لائقہ بدختر ای سال نمید
 و گاہ گاہے بر آید ان دختر خود در شبستان شیخ میرفت نسبتہ جمیع مردم را در ملتان آوردہ التماس کرد کہ جمعیت ما را بنظر قدسے
 در آوردہ فراخوان خدمت و رعایت فرمائید شیخ سادہ لوح از کم و خدع او غافل گشتہ تفقدات بسیار نمود کہ سنتہ بعد از ان کہ مردم
 خود را بنظر شیخ در آورد و با یک خدمتگاری محبت ملاقات دختر آمدہ نشست خدمتگاری بوجہ شہارہ او بزنا کہ را تمہادر گوشہ بکار و فرج کردہ
 خون گرم آنرا دیا لہنہان آورد ان مکار پالہ خون نبیوح در کشید و بعد از زانی از روسے فریب فریاد بر آوردہ اطہار و دشمنی نمود
 زمان خیر و فرج زیادہ سے کہ فریب نیم شب ملازمان شیخ یوسف را بقصد و صایا حاضر ساختہ و در حضور این جماعہ خون آفران نمود

و این فریب خویشان و برادران خود را بجهت وداع و وصیت از بیرون شهر درون قلعه طلبید اشت چون ملازمان شیخ یوسف اورا بدین نوازل
دیدند از آمدن مردم او درون قلعه متعلقه نکردند بدین تقریب اکثر مردم او بقلعه درآمد و بعد از زمانی سر از بستن بیارسی برداشته متسلسل
خود را یکی کرده معتقدان را بخواست هر چهار دروازه متعین کرد تا نگذاردند که نوکران شیخ یوسف از قلعه شهر درارک توانند آمدن نگاه در خلوت شهر
شیخ زنده گسان خود به هر طرف نشاند و شیخ را مقید کرده سلطنت برداشت و سلطان قطب الدین خطاب کرده سکه و خطبه بنام خود را بخواست
مدت سلطنت شیخ یوسف دو سال *

ذکر سلطان قطب الدین لنگاه

سلطان قطب الدین عرف شهره لنگاه در سنه هشتصد و پنجاه و نه سکه و خطبه بنام خود کرده با مرز فرما نروانی پرداخت و شیخ یوسف بقابل
که یافت از قید فرار نموده پیش سلطان ببول بمبلی رفت سلطان ببول رسیدن شیخ منتقم دانسته خوشوقت گردید و کمال احترام بجا
آورده دختر خود را در عقد بناگفت شیخ عبد الله غلت شیخ مذکور در آورد القصد سلطان قطب الدین فرما نروانی با استقلال تمام
حسب المدعا نموده با جل طبعی در گذشت مدت سلطنت او شانزده سال بود *

ذکر سلطان حسین بن سلطان قطب الدین لنگاه

سلطان حسین بن سلطان قطب الدین در سنه هشت صد و پنجاه و شش هجری قمری قائم مقام پدر گشت چون دلاور بود بقوت و شجاعت
و مردانگی قلعه شور را از تصرف غازی خان ابر چند گاه چسبوت رانیز از ملک ما چینی کھو کھر گماشته سید خان گرفت و در اسرع اوقات
با کروکوت و و نیکوٹ را هم تصرف شد سلطان لودس و تخرمیک شیخ یوسف بار یک شاه پسر خود را با تا نرغان حاکم جناب بر
سلطان حسین فرستاد و بعد از آن ابر در حقیقی سلطان حسین یعنی ورزیده خود را سلطان شهاب الدین خطاب کرده سر لشورش برداشت
سلطان بمقابل بر آمده بعد محاربه برادر خود را دستگیر گردانید بار یک شاه و تا نرغان در نزدیکی ملتان رسیده صفوف پیکار آراستند
سلطان حسین با ده هزار سوار و پیاده آماده کارزار گردید و هر یک از لشکر پانش سه سیر بر فیم زد یکا رگه سه هزار تیر بر لشکر بار یک شاه
که رسید تا ب نیار و ده روز نبرار نهاد و تا قصبه حبوت اصلا غان کشید و گماشته سلطان حسین را که در حبوت بود بعد جنگ با دست آورد
بعد خانه فرستاد و درین ایام ملک سهراب و او در سنه پدر را اسمعیل خان و فتح خان با قوم و قبیلہ خود از نو اسسج مکران بخدمت سلطان حسین
آمد سلطان مقدم اورا منتقم دانسته از کروکوت تا و نیکوٹ ملک سهراب جاگیر داد و از شنیدن این معنی بلوچ بسیار از کج مکران بخدمت
سلطان حسین رسیدند و لقبیه و ولایت دریا سند به بلوچان مقرر گردید و رفتہ رفتہ از سب پوز تا و نیکوٹ بلوچان قرار یافت چنانچه
از ان ایام آن ولایت در تصرف اولاد ملک سهراب است چون عیبت نیکناس سلطان حسین با کنان نمازک مشهور گشت تمام با
و جام ابراهیم از جام نندا حاکم ولایت شکر نجید بخدمت سلطان حسین پیوستند سلطان آنها را پیش آورده رعایتها نموده و از او
هر یک جاگیر مقرر کرد که طرفین بر ولایت خود قانع بوده بر حد و دیکه بگوشش نگفتند چون بیرو ضعیف شد پسر خود را سلطان فیروز شاه
خطاب کرده خطبه بنام او کرد و ازین جهت که خلق آزار دستمگار بود عماد الملک ذیر اورا ز سر و دوده گشت و درین صورت سلطان حسین نیز
خطبه بنام خود کرده سلطان محمود پسر سلطان فیروز شاه و سله عهد گردانید و عماد الملک را با تمام خون پسر خود با قاف از جام با نیر بدلیع
خانه فرستاد بعد چند روز سلطان حسین با جل طبعی بخدمت پیوست ایام سلطنت او بیست و دو سال بود *

ذکر سلطان محمود

سلطان محمود بن فیروز شاه بن سلطان حسین در سنه هشتصد و نود و نه هجری قمری قائم مقام جد خود گردید چون خرد سال بود ابا

پرست شد او با شرف و اجازت کرد او فراهم آمدند و اوقات او بلوغت حرکات سیدمانه سبک صورت تیشد ازین جهت اشراف و اکابر از
 صحبت او دور گشتند هنگامیکه امیرالدین محمد با بر پادشاه تقویت بخیر نمود و عثمان از کابل نصرت نمود بعد رسیدن در نجاسد امیرزادگان
 ارغون حاکم کتفه منشور سے نوشت کہ ملتان در جاگیر او محمد شاد آنرا تصرف در آورده در آبادی سے ملک در فہار رعایا کو شد امیرزادگان
 ارغون از شد آمدہ با سلطان محمود جنگید و چند گاہ در طرفین مقابلہ و محاربه ماند و درین اثنا سلطان محمود در گذشت مدت سلطنت او بہت
 و بہت سال بود .

ذکر سلطان حسین بن سلطان محمود

سلطان حسین بن سلطان محمود سہ سالہ بود امرای دولتخواہ آن ملک را در سہ ہفتاد و بست و پنج ہجر سے بر سہ حکومت نشاند
 و ہر اسم اطاعت بجا آوردند بعد چند روز قوام خان و شکر خان لنگاہ کہ سردار قوم و صاحب جمعیت بودند تخلص در زیدہ اکثر مجال
 ملتان را تصرف شد و امیرزادگان حسین بن سلطان حسین جنگ کردہ کو اسفند برافراشتند و ملتان بہ شہر در آورد
 شہر را غارت نمودند و شہریان از ہفت سالہ تا ہفتاد سالہ در بنیاد فدا کردہ سلطان حسین نیز مجوس گشت و بعد چند گاہ بدار آجرت
 شناخت و ملتان آنچنان خراب شد کہ بخاطر بچاپس نبود کہ باز آباد فرماید و مدت سلطنت سلطان حسین کہ محض برای اسم بود
 ہشت سال میرزا شاہ حسین ارغون در سہ ہفتاد و بست و دو ہجر سے فتح نمودہ شمس الدین نام نوکر خود را بجا است ملتان
 مقرر کردہ لشکر خان لنگاہ را پیش او گذاشت لشکر خان در کار مالی و ملکی از پیش برودہ غالب آمد بعد چند گاہ شمس الدین را از میان
 برداشت و لوای حکومت برافراشتہ دم استقلال زد و در نیوالا کہ لاہور و ملتان بجاگیر شایر اودہ کامران میرزا مقرر گشت شایر اودہ
 بعد رسیدن در لاہور لشکر خان را از ملتان طلب داشتہ بجاگیر دیگر رحمت کرد و ملتان را کلسان خود سپردہ چار سال زمان حکومت
 میرزا شاہ حسین ارغون بود با کجلی از ابتدا سہ ہفتاد و پنج و ہفت لغایت سہ ہفتاد و بست و ہفت مدت ہشتاد و سال
 ملک ملتان از تصرف فرماندگان دہلی بیرون بود در بیٹولا بازشامل ممالک محروسہ فرما نروایان دہلی گردید و شایر اودہ کامران میرزا
 بران مکان تسلط یافت درین ایام بعزمی با بر رسید کہ شایر اودہ ہالیون میرزا کہ بجز و نسق دیار سہنیل امور شدہ بود ہمیسگی
 صعب لاق گذشتہ زمان داد کہ از انجا برآورد و یا بجنور والابرسد شایر اودہ بموجب حکم عمل آورده در اگرہ رسید امر اض مختلفہ و عمار
 متضادہ کہ معالجہ کی باعث از ویادہ دیگر سے نمی شد لاحق بود طبیبان عازق بہ چند دریدہ او کہ شہید نہ سو گندیدند و کار از معالجہ
 در گذشتہ عوارض ہشتاد و ہفت چون مدت با متداو کشیدہ آثار ریاس ظاہر گردید مخلصان خیر اندیش معروضند ہشتاد کہ چنین
 اوقات کہ کار از ماوا گذشتہ باشد چارہ نصح بر تصدق و رعاست و اولعائے قادر و توانا و تصدق و فدای نفس ہالیوسے چہرے باید
 کہ بہ لزان و خزان سلطانی بتوان یافت بالفعل اماست کہ والدہ سلطان ابراہیم گذرانیدہ ہیچ چیز با آن برابر سے نمی کند
 مناسب است کہ تصدق شایر اودہ کردہ آید تا نیز رعاست او را شفا بخشد . بابر در جواب گفت کہ جان ہالیون چنان عزیز است کہ
 ہیچ مال دنیا ندیدہ او سے نمی تواند شد بن جان خود فدای او سے گردانم و مصیبت گسترده نماز سے خواند و عرض حاجت نمود کہ خداوند
 من جان خود را فدای جان ہالیون گردانیدہ رو بہر گاہ تو آوردہ ام امید وارم کہ پذیرائی یافتہ ہالیون را شفا کرامت کنی ہالیون وقت
 از ترغبت و سبکی و مرض ہالیون ظاہر گشتہ گراستہ بدن و عرض بیمار سے در بدن با بر پدیدار گردید و موجب حیرت مردم گشتہ
 و مبدہ مرض ہالیون در تنزل و عارضہ بابر در ترستے ہو تا آنکہ در کتر زمانے کہ شایر اودہ از ہیچ شش روز نخواہد بود ہالیون
 شفا یافت و بابر در سن چہل و نہ سالگی بعالم آخرت شناخت و نفس او را کابل بردہ در گذر گاہ بربلب آبجوتے بجاگ سپردند

مدت سلطنت سے و ہشت سال از انجملہ دریندوستان پنج سال و پچھ روزہ
 ذکر احوال نصیر الدین محمد ہمایون پادشاہ بن ظہیر الدین محمد بابر پادشاہ باجمبال
 میر نظام الدین میر خلیفہ ناظم امور سلطنت و مدار علیہ مملکت از شاہزادہ محمد ہمایون میرزا ہمیناگ دہر اسان بودنی خواست کہ
 بوجہ او سریر سلطنت ازینت پذیرد و مافی نصیرش آنکہ خواجہ محمد سے و اما دبا بابر پادشاہ را کہ سخن باذل و صاحب ہمت در یاد دل
 و با میر خلیفہ و بعضی امر اتفاق داشت بسلطنت بردار و خواجہ مذکور بامید این معنی طمطراق بسیار بر روی کار آورده امیدوار جلوس
 او زنگ جہاننامے بتوقع ادا و مہربانی امرای موافق بود اما چون کار با ولایت مشیت ازلی و عنایت الهی ہمت کارکنان قضا و
 ہر کار لائق سریر و افسر دانند با بن عظیمی سرافراز سے فرمایند بنابرین اعانت امیر خلیفہ و اقبال او خواجہ محمد سے راستی و تدابیر
 امر اعظام با اتفاق در سنہ ہندو سے و ہفت ہجری سے ہمایون پادشاہ را در سن بست و چہار سالگی ازینت افزو سریر جہاننامی نمودند
 و واجب سپاہ بدستور سابق بحال داشتہ اکثر سے را با ضافہ سرافراز فرمود و ولایت کابل و بدخشان و بلخان یا قلعہ مراد را آنست
 یافت اجدانتظام امور بجانب کالنجہ تخت شد را جہاننامی نیاورده مراسم القیاد بجا آورده دو از وہ من طلا پیشکش گذرایند
 چون سلطان محمود بن سلطان سکندر رود سے بسمت جو پور علم خود سے برافراشتہ بود لشکر با ستیہ سال او نامزد فرمودہ باگرہ
 معاودت کرد سلطان محمود تاب صدقات خسا کر نیا آورده بسمت پٹنہ و بنگالہ رفت و بعد چند سال در میان طرف بکر طبیعی در گذشت
 چون محمد زمان میرزا و اما دبا بابر پادشاہ را او سے داشت اورا بدست آورده در قلعہ بیابانہ مجوس نمود و حکم فرمود کہ سیل در چشم او
 بکشند چون تقدیر برین رفتہ بود کہ کمفوت ابصر کرد و فرمان لباس سے ظاہر کردہ ازین بلیہ محفوظ ماند و قابو یافتہ از قید گرفت و پس
 سلطان بہادر والی گجرات رفت ہمایون بہ تملع این خبر مکتوب سے متعجب و داد و اتحاد سلطان بہادر نوشتہ اشعار نمود کہ اورا حضور
 بفرستد یا از حد و خویش بدر سازد سلطان بہادر گجرات سے از بخرد سے جواب ناملایم بر نگاشت و خود با خوا سے سلطان علی الدین
 ولد سلطان بہلول کو دوتا نا خان پیش کش کہ نو کہ سلطان بہادر بود و نذر قلعہ چیتو رسم کرد و تا نا خان را با لشکر گران بطرف ملک
 پادشاہی فرستاد و جسارت نموده قلعہ بیابانہ بتخییر در آورده رو باگرہ نہاد ہمایون براسے دفع این شویشین ہندال میرزا برادر
 خرد خود را با لشکر گران و مبارزان جان ستان تعیین کرد و ہر دو لشکر با ہم پیوستہ کار را نمودند باقبال ہمایون سے تا نا خان با اکثر سے
 از رفتا سے خویش و منکر گشتہ شد سلطان بہادر کہ از سفاهت جوابہا سے ناملایم نوشتہ بود ہمایون پادشاہ باقتضای غیرت
 ملوکانہ گوشمال اولازم دانستہ از اگرہ نہفت نمود سلطان بہادر ہم از محاصرہ قلعہ چیتو بر غلستہ بقصد بیکار عازم گشت ہر دو لشکر
 در ساعت مند سور ہم پیوستند و محاریات متواتر رو سے داد سلطان بہادر تاب نیاورده منہزم گشت و اکثر گجراتیان در آن روز
 کشتہ و خستہ شدند ہمایون قصد استیصال او مصمم کردہ تعاقب نمود سلطان بہادر ہیچ جا در مملکت خود اقامت نہ توانست کرد و در خبر
 از جزا آمد دیاسی شور رفتہ پنهان شد ہمایون تا کہ سب رفتہ تا سے بلاد آن ولایت را بصنیت خود در آورد و ہر محالے را بیکلی از مقصد آن
 خود سپردہ بعد افران خود طہیان ازین امر قلعہ چانپانیر را کہ در زمانت و شاننت مشہورست کرد گرفت کسان سلطان بہادر در
 حراست قلعہ و پایدار ہمار دانستے نمودند چون محاصرہ با ستد او کشید روز سے ہمایون بہ بہانہ شکار با معدود سے برآمدہ دوران قلعہ
 مشاہدہ فرمود ناگمان از گوشہ نزدیک قلعہ رسیدہ میچہا سے فولادی بر دیوار نصب کردہ بنفس نفس خویش با چند سے از دلاوران بر
 قلعہ صعود نموده اندرون رفت و دروازہ را بنر روسے لشکر یان خود کشت و جمعی از لشکر ہم داخل قلعہ گشتہ اہل قلعہ را غلظت تیغ میدرخ
 نمودند و آن حصن حصیق بعد محاربت بتخییر درآمد و القدر خزانہ و احوال بدست لشکر یان پادشاہی افتاد کہ تا یک سال تمام مال باگیر

خود نمودند بایون اجبر فتح آن حصار را بنده سور رسیده ولایت گجرات را بجای گیسو عسکر سے سیرا برادر حقیقی خود رحمت فرمود عسکر سے میرزا
 در آن ولایت رفته بعضی عشرت و ساخت و بیرون و فتح مهمات ملکی نیز پرداخت سلطان بهادر قابولیا فتنه جزیره برآمد و باز گجرات
 رسید عسکر سے میرزا با وجود بسیار لشکر و سامان سلطنت عظمی را که بتدریج دست آورده بود بجهن بیستی هفت از دست داد
 بدون جنگ رو بست اگر نهما دشمن سازان اجراض رسانیدند که میباید حیات سلطنت در بر دارد لهذا بایون از مندر صورت نهضت نمود
 ره گرای اگر شد میرزا عسکر سے که از جانب گجرات می آمد قبل از ورود در خبر ناگهان در راه طارست نمود بایون مقتضای اہمیت این
 چیز سیرا و ادنیاء و محمد زمان میرزا با شاره سلطان بهادر از گجرات براہ ریگستان بجانب لاہور آمدہ شور انگیز کردیدہ بود عساکر
 قاپرہ بر سر او متعین شد میرزا تاب نیاوردہ باز گجرات رجعت نمود بایون بار دیگر باستیصال سلطان بہادر جازم گشتہ نہضت فرمود
 و عساکر نوردہ پیشتر متعین کردید و مکرر مصافحہ رودی داد سلطان بہادر شکست کاشی یافتہ در جزیرہ نزد قریب ان رفت چون شش
 غدو خداع از نا صیہ حال آنها بر خواندی خواست کہ بگریزد در وقت سوار بر غراب بدریاسے شور افتادہ غرق بجز خاکشتہ ولایت
 گجرات تبصرہ او کیا دولت پہلو سنے در آمد و آن حضرت از آن دیار خاطر جمع نمودہ بہر حال عملہ کار گزار و سپہ سالار با فوج مناسب
 منصوب نمودہ با گره برگشت چون شیرخان افغان بسبب بودن رایات ہمایونے نسبت گجرات قابولیا یافت ملک جو پور و بہار و ہنگال
 و چنارہ را متصرف گشتہ قوت و کنت بہر ساندید و بیدلک پادشاہی سے تاخت و روز بروز لشکر گردا جمع میگشت لهذا لطفا سے فتنہ
 اولازم دانستہ متوجہ ممالک شرقیہ شد و قلعہ چنارہ را باندک محاصرہ ارگسان شیرخان اشتراع نمودہ متوجہ پیشتر گشت شیرخان قبل از
 ہمایونے نسبت ہنگالہ رفت و بحاکم آنجا جنگ کردہ اورا شکست داد و ہنگالہ را متصرف گشتہ در آنجا اقامت و زریذہ نصیب شاہ والی ہنگالہ
 نیستہ گشتہ از شیرخان ہر میت حوز و دو بدر گاہ والار رسیدہ استغاثہ نمود ہمایون پادشاہ تسخیر بہار و ہنگالہ مصمم نمودہ کوچ کوچ قلعہ سنارل
 کرد و در ہنگالہ نزول اجلال فرمود شیرخان تاب سحوت او نیاوردہ جلال خان سپر خود را در نواح ہنگالہ گذاشتہ خود بہ جہار گشتہ رفت
 پسرش نیز تاب تصادم افواج پادشاہی نیاوردہ پیش بدر برگشت ہمایون ہواسے ہنگالہ را خوش نمودہ طرح اقامت انداخت بعضی
 و عشرت پروراختہ غافل و بی پروا سے گذرانیدتا آنکہ حکم کرد کہ احمد کبیر تا خوش بعضی زبساندہ عمدہ اسباب ادبار او بہین بود شیرخان
 باستماع این احوال فرست غنیمت شمرود لشکر گران فرایم آورد و اطراف ممالک تبصرہ در آورد و خلل عظیم بر پا کرد بعضی امر از غفلت پادشاہ
 سے نہضت با گره آمدند و باغوا سے آنا ہندال میرزا برادر ہمایون در گره بنے و زریذہ خطبہ بنام خود کرد چون اخبار اختلال ممالک
 بنے میرزا اور لشکر رسیدہ بیکس یا یا را سے آن بود کہ بعضی ہمایون رسانند آخر خیر اندیشان ضرور دانستہ حقیقت شیرخان و بنے میرزا
 ہندال و اختلال مملکت و احوال نرسیدن غلات در اردو مقصل التماس کردند بعد اصفا سے این اخبار در عین برسات از ہنگالہ نہضت
 نمود و اما از طغیان دریا با شدت سیلاب و کثرت آب در راہ حرج عظیم بر لشکر یان دو آب و اسباب گزشتہ و اکثر پرہل دریا ہا غرق شدہ
 بسیار از جبار پادراہ تلف گشت چون در ہجرج پور منزل بھیہ رسید شیرخان بالشکر بسیار و مستعدا شناسیستہ رسیدہ نزدیک لشکر پادشاہ
 اقامت و زریذہ وارزوسے مکر و خباثت پیغام اطاعت و انقیاد سے فرستاد چند گاہ بہین زمین در قیل و قال گزشتہ از ہنگالہ
 نرسیدن غلات و دیگر اجناس و انکاف سپان و دیگر چارہ پان سپان پادشاہی سے سامان شدہ استعدا و پیکارندہ شتند و با
 ہین حال در غفلت سے گزشتہ شیرخان بر احوال لشکر پادشاہی و قوت یافتہ و صورت طلبہ خود از نا صیہ احوال طغین حاضر کردہ
 بے خبری سے باستعدا و تمام بر لشکر ہمایون تاخت اورو در کریان پادشاہی را فرست آن لشکر سپان رازین گفتہ تا بپیکار و بہر
 پیکار قرارہ اندا کثرت سے حلف تیغ بیدار بنے شدند و بسیار در دریا غرق گردیدند و بقیہ سردر بیابان نہاد و جو بہر صورت کہ میرزا از آن

جان بدست برودند هاپون عال بدین سوال دیده بناچار اسپ را در دریا گنگ انداخت چون دریا در طغیان آب تند بود برکنار دریا از
اسب جدا شد سبب بلندگی کناره و عمق و تندگی آب رسیدن یکبار و بیرون بر آمدن ازان دریا ز غار و شوا گشت گاهی غوغا و
در آب فرو میرفت و گاهی سرش بر آید بر آب می نمود در آن حال سقالی ملازم سرکار رسیده دست او گرفته بر آورد و فرمود چه نام
دارست گفت نظام و نوکر سرکارم تعلقش نموده فرمود که انشا الله تعالی کار من نظام خواهد گرفت القصد بهستتاری آن ستان ازان
بلا بر آید یکبار رسیده و پرسید که چه خواست گفت چون مدار سلطنته اگر نزول قبالی شود نیم روز بر تخت سلطنت مامور مجلس شوم
قبولی نموده بنه ازان لقب و عطا در اگره رسیده و خلاصه مخدرات استار سلطنت حاجی بگم حرم خاص هاپون پادشاه در قید شیرخان افتاد
او اطمینت و آدمیت بجا آورده با عراز و اکرام تمام بعد و بر سره از ایام و معاودت از عراق بجایل خدمت هاپون رسانید این واقعه
در سنه نصد و چهل و شش برکنار گنگ در جمیع جمعی بر روی داد اندک غفلت و بی خبری که در ننگال اختیار افتاد این بلید و دیگر
عظیمه که مجلس ازان مذکور خواهد شد نتیجه داد هاپون در اگره رسیده بفرام آوردن لشکر و نظام بر آنگذگیهای احوال شتغال و زبید در آن
وقت سقاسی مذکور آمده حاضر گشت هاپون ایفای عهد لازم دانسته بموجب قرار یک با او در میان آمده بود بر تخت سلطنت
اجلاس داده سلطان نیم روز گردانید و حسب الامر تمامی امر حاضر شده مراسم فرمان پذیرسی بتهدیم رسانید ندا و در زمان
مجلس بر تخت هر چه بجا آمد داشت احکام خویش جاوسه گردو نیک که از چرم مشک خود در احم و دانی بر بریده باب طلا و تفرقه اسم
خویش بران گذاشته رایج گردانید و این معنی تا حال زبانه مردم است بنه ازان میرزا که تبحر بعضی از امر است و زبیده بود شرمنده و
سرافکنده ملازمت نمود و عسکره میرزا نیز از بیانه بخدمت رسید و کامران میرزا هم با جمیع خیمین قدرت از لاهور و طبرستان و چوین مجلس
بر سر گشت کاران از آنکه عداوتی بود میان سقاسی و میرزا شاکت شاکت بود و در همین چار و پنج روز که در لاهور گشت و از جمله بست هزار
سوار که همراه داشت سه هزار سوار بخدمت هاپون گذشت و در همین وقت که دشمنی قوسه چون شیرخان حیره دستی داشت و استی
که مراسم اتفاق و یکدیگر لظهور رسد توفیق رفاقت نیافت هاپون باز در سنه نصد و چهل و هفت خود را آراسته با فوج بسیار از اگر
بدفع فتنه شیر شاه مستوجب شد او نیز با چاه هزار سواره تو زک و تخیل بسیار و دیگر اسباب بیکار ازان طرف در رسید و در حالی قنوج هر دو
لشکر با هم پیوست و ریای گنگ مانع وصول هر دو لشکر با یکدیگر بود و آخر شیر شاه پیغام کرد که هر دو لشکر مقابل هم نشسته در انتظار انفصال آن لشکر
گردیده یا پادشاه را بدو این لشکر عبور نمایند امر شود که از سر عبور بر خیزم و آن حضرت مع عساکر فرود آید تا آنچه در پرده تقدیر نه است
آشکارا و عیان کرد و هاپون از غیرت سلطنت راضی بر گشتن نشده شیرخان را پیغام داد که پس شرو و اد قبول نموده از معبر و در تر گشت
و هاپون با فوج خود عبور نمود و محاربت سخت کرد و جوانان کار و مردان کارزار دوام و دوسه و جلالت دادند باره ازل و پادشاه
لم نزل شکست بر لشکر هاپون افتاده انتظام فوج از هم ریخت هاپون بذات خود دوسه با نیزه در کت بر صفت اعدا ناخت و گرد و تیغ
اما چون بخت پا و بر نمود سود گنده ناچار از کارزار برگشت و قبیل سواره از آب دریای گنگ عبور کرده یکبار رسیده چون کناره بلند بود
بهستتاری میسر شمس الدین محمد غزنوی که از جمله نوکران کامران میرزا همراه بود با لایزال آمد و بجهد دسکس همین خدمت میسر مذکور به انگلی
شاهزاده محمد اکبر سرفراز سے یافت و در عهد سلطنت شاهزاده مذکور رسیدم قوم با تمام قبیل خود بدولت عظیم کامیاب گشت و در جا
خویش گزارش خواهد یافت با جلد هاپون پادشاه با هنر ازان محن و شاق در اگره رسیده و در آنجا توقف صلاح ندانسته بر ای شد و
بعد قطع مسافت در لاهور رسیده با برادران مجلس مستوره آراست و هر کونه گنگایش و بیان آمد هر یک از برادران موافق رای خود بر خیزان
رضای هاپون سخنان دور از کار مذکور کرد و هاپون فرمود که فردوس مکانی یعنی بابر پادشاه منب و ستان در وجه شفقت تخیر کرده اگر از این اتفاق

شاه روز جمعه تعریف میرانید پادشاهان روی زمین شمار ایروانند گفت و من هرگاه تنها بر سر غنیمت بروم اگر لغبات الهی فتح و نصرت
روی و پادشاه بچه روم را خواهید دید و اگر غیاث الهی باشد عالم بطور دیگر شود شمار ادرکینج سهند و ستان بسروون نهایت شکست چون کامران
را شیرخان از راه خدایت امیدوار کرده بود که ولایت لاهور و مسلم داشته باشد اما بعد از معاوضت بهایون پادشاه احتیاج
ورزیده صلاح جنگ نذا و بلکه با اتفاق عیبه سکه میز را روانه کابل کردید بعد رسیدن بجابل غزنین و قندمار و بدخشان را تصرف
سکه و خطبه بنام خود کرد و بزم کامرانی آراست و میرزا حیدر کاختر سکه خاله زاده بهایون که در عهد پادشاه از کاختر آمده در آگره بگزار
فانزگشته بود در خدمت گرفته کبشیر رفت و آن ولایت را بزور شمشیر و قوت شجاعت مسخر کرد و انید او را صلاح کشمیر بان سکه و خطبه بنام
نازک شاه والی آنجا بحال داشت و بعد چند سال که بهایون از عراق معاوضت نمود در روس منابر کشمیر و جوه در اجم و دمانیر خطبه و سکه
بهایون در غزنین ساخت با بچه چون بهایون دید که برادران ترک یاری کردند و نوکران مسلک یونانی همی و ند توقف در لاهور صلاح
ندیده برکنار آب چناب رسید و را آنجا منهدال میرزا مع ناصر میرزا اسپر عم خود رسید و ادراک دولت حضور نمود و بهایون پادشاه
با اتفاق اینها متوجه شده براه ملتان در بیکر رسید خواهان غلام شیرخان با عساکر آن تاملتان و اوج تعاقب بهایون نمود
برگشت بعد از آنکه بهایون در بیکر نزول فرمود منهدال نیز را بخدمت بر خاسته رفت و بهایون مدتی در فو است بهیگر طرح تعاقب
انداخته مشهور غنایت سلطان محمود مرزبان آنجا نوشته رهنمون موافقت گشت او توفیق ادراک این فتوت نیافت و بلاط العین
گذرانید ناچار سبب شمشیر متوجه شد بعد رسیدن نزدیکی شمشیر مدتی پادشاه حسین میرزای ارغنون والی آنجا جنگ در میان ماند از غوینان
راه رسیدن غلدر لشکر پادشاهی سس و دساخته و بر مردم پادشاهی چنان کار تنگ شد که اکثر بر کشت حیوانات می گذرانیدند
درین ضمن والی شمشیر از روی فریب و فسون میادگار ناصر میرزا نوشت که چون پیرو ضعیف شده ام و سوار دختر و ارست ندارم چه خوش
باشد که صبیبه من در منهدال نکحت تو در آید و درین وقت عصای پیرس من با شمشیر اساده لوح که عقیق معامله شناس است
باین امید باطل خاک برفرق اعتبار خود انداخته از بهایون جدائی ورزید و بجهات مذکوره در آنجا هم کاری از پیش نرفت بالضرور از شمشیر
عنان غزمت بجانب راکماله بیکه از راهای سهند و ستان بکثرت و جمعیت وسعت ولایت ممتاز بود و بر تافت و از راه اوج و بیکانیر
منوجه بود همپور که دارالایاله رای مالدیو بود شمشیر چون بدو گرویی خود همپور رسید معلوم شد که رای مالدیو بقتضای سست فطرتی و خوف
شیرخان خیال فاسد در سردار و لندایش او قرض از خرم عبید دانسته کسان معتبر برای تحقیق مانی بضمیر او بطریق انخاف و ستا و خبر آورد
که فی الواقع اراده باطل دارد و بالضرور از آنجا معاوضت نمود چون راه پاکستان سطرالیه گریه شتر سوار جراه حبیلیه روانه گشت در راه
سه روز و شب آب میر نشد از بی آبی و فقدان غله اکثر مردم تلف شدند بهر اران لقب و حصار امر کو طرزول واقع شد رانا پرشاد عالم
آنجا مقدم بهایون ختم دانسته شرایط خدمت تقدیم رسانید بعد رسیدن در آن حصار تبارنج بنجم جب سهند و چهل دهنه سحر سکه اختر
برج کامگار سکه از اطلاع امید دمیده شاهزاده جلال الدین محمد اکبر از بلخ حمیده بانو حکیم که نسب آن عقیقه بزیده او بیاسه که نام حضرت
زنده نیل احمد جام میرسد و بهایون پادشاه بعد رسیدن بنواسه شمشیر و عقد از دواج خود در آورده بود متولد شد منجمان صحیح نظر تبار
شاهسان نیک اختر ششاده زایچه او بر بیار سکه نخت و بلند سکه طالع و غلوه و عمود سلطنت و ارتقا سکه جاه دولت و از زیاد
عمر و توکت مستبش گشته بهایون را ایشار تبار و اندان حضرت مراسم حمد و سپاس بدرگاه و اوجب العطا یا تقدیم رسانید و چندگاه در آن
سز زمین بسیر برده دل را از آن حد و دیر کند و در عیبه نمود که بقصد بار رفتی بر و گویان در آنجا گذارد و خود قدیم آرزو در راه تبار و نمانده رعا
که معطر کرد و بنیابین با حاکم شمشیر صلاح کرده راهی شد چون در وانی تند بار رسید میرزا عسکر سکه که از جانب کامران میرزا در آنجا بود

عقبه دار سے گوشیدہ آمادہ جنگ کردید و نظر بر قلت اسعد و ہمایون نمودہ خواست کہ اوراد شکر نماید ہمایون بمقتضای وقت
 صلح و جنگ تہذیبہ متوجہ پیشتر شد چون یک منزل از قند ہار دور تر رفت میرزا عسکر سے از قلعہ برآمد و قصد ہمایون نمود و با دستجات
 این خبر سیرعت رانندہ بالبعض متعلقان حرم سرا بدر رفت میرزا عسکر سے بر حیمہ گاہ او خود رسیدہ اردو را غارت کرد و شاہزادہ محمد کبیر
 را کہ بدست آن بدست افتادہ بود و قند ہار آوردہ بعد چند گاہ پیش کامران میرزا کجاہل فرستاد چون در ہستار حکمتنا سے آہی انواع
 مصالح و در پردہ نامراد ہمایون بہت بسیار ستور سے باشد درین انقلاب عیار مردم از اقارب و اخوان و ندما و ملازمان گرفتہ آمادہ ہمایون
 ہاں شکر گویدہ خواست کہ قدم در باد یہ ترکی و تجرید گذارد و دامن مفسور و حقیقی بدست آرد با گوشہ غرضتے ہیر سائیدہ از دیدہ انبای
 زمان بر کران باشد لیکن بالحلح و ساجت ہمران و استرنا سے خاطر و ناگیشان کہ درین سفر پر خطر مرامم اخلاص و جان سپاری سے
 تقدیم رسانیدہ بود و نہ نسخ این ارادہ نمودہ متوجہ خراسان عراق شد چون در حد و خراسان رسید بامیر الامرا سے ہرات از ورود
 خبر داد و در جواب گاشت کہ درین حد و حکام و آرام اسودہ نامہ ہا و شاہ سلیمان جاہ شاہ طہاسب صفوی بزرگوارند بعد ورود جواب
 ہر گونہ مرستہ او باشد عمل باید آورد و ہمایون بقلم خاص خود خلیفہ بان پادشاہ سلاطین پناہ متضمن ہوا دستے کردی داد با ہماں گاشتہ
 استخراج نمود و این بہت ہم دوران مندرج فرمود و ہمیت گزشتہ از سر ما آنچه گزشتہ ہے چہ بگوہ و چہ بصر اچہ بدشتہ ہے چون کتابت
 ہمایون بان سلاطین خاندان شرف و سیادت رسید بمقتضای ہمایون مراد کجیل و عطوفت نظر سے فرمانی بامیر الامرا سے خراسان و
 جمیع حکام آن دیار و ملازمان در بارہ صیانت و مہمانداری سے ہمایون با کمال احترام و عزت و ہفتشام تکبید تمام گاشتہ جمیع جزویات
 اسورمانداری سے را دران مندرج فرمود و تاکید نمود کہ در سیر جا خدمت کنان ہمایون پادشاہ را از جوہ راضی داشتہ نزدیک مابکام و آرام
 رسانند و چنان کنند کہ بھیج و جب عیار ملا سے بر خاطر خاطرش نہ نشیند و ہمایون پادشاہ نیز نامہ در جواب متضمن تشریف آوردن از قند
 ملاقات در نہایت دلجوئی و مروت علمی فرمود و این بہت حافظ شیراز را عنوان نام کرد و ایند بہت ہمایون سعادت ہمایون
 اگر ترا گذر سے در مقام ما افتدہ و با تالیق شاہ زادہ کہ جانشین و حاکم خراسان بود نوشت کہ چون ہمایون ہزار سلطنت ہرات رسید
 شاہزادہ را با استقبال برودہ با وہ پسر سے و پسر سے بان پادشاہ والا جاہ ملاقات بکنانند و ہنگام دخول شہر و در راہ روضن شاہزادہ
 بضابطہ پسران ہمرکاب پادشاہ راہ رود و پادشاہ اگر نظر بحال وقت در ملاقات و راہ روضن تو اضع نماید بخوبی عرض نمودہ از انان ہم
 سلوکا باز دار و ہمایون بعد وصول جواب باصواب غزہ ذی قعدہ سنہ ہند و پنجاب ہجر سے در ہرات رسید محمد خان حاکم ہرات حسب
 فرمان عالیشان شاہ طہاسب قہرمان ایران مراسم مہمانداری سے و لوازم خدمت گزار سے بجا آورد و حسب الامر شایستہ شاہزادہ
 مراد میرزا را با استقبال برد و لوازم بزرگ و ہشت و تجلیل احترام لظہور رسانیدہ با ہمایون پادشاہ ملاقات نمود و جمیع اسباب سلطنت
 و ہر گونہ ما یحتاج سفر سر انجام کرد کہ تا محل ملاقات شاہ والا جاہ بھیج و ہتیا ج نافذ ہمایون چند گاہ در ہرات مقام فرمودہ بعد سیرت
 باغشا و زیارت مرقد خواجہ عبدالقادر نصاری سے و دیگر مراقد اولیایا سے عظام کوچ کردہ در جام زیارت مرزا حضرت زندہ فعل احمد جام نمود
 و از آنجا در مشہد مقدس طوس رسیدہ بزیارت مرقد رضویہ علی شرفا اسلام و التھیۃ فائز گشت شاہ قلیخان استجا لو حاکم آنجا بقدر
 مناسبت در لوازم خدمت گزار سے سہی نمود و ہم چنین بموجب حکم شایستہ حکام مہصار و بلاد و قصبات کہ در راہ بودند ہر سیکہ در
 وضع امکان و مقدور خود خدمت ہی نمودند و در شیشا پور سیرکان فیروزہ نمودہ در ان مفاک چشمہ بہت خلاصہ شش آنکا اگر چہ سیر سے
 پلیند و رون آن قند و رمو اطوفان پیدا شود و از شورش باہ و خاک ہوا تیرہ کرد و این تماشایا نیز چشم خود مشاہدہ کرد بعد سیرت
 فرمودہ متوجہ پیشتر شد چون نزدیک ہزار سلطنت رسید اہل اردو و ارکان و رعایان دولت و امر سے نامدار و وزرا سے خدمت گزار

واکار و اوست حسب الامر عالی تناهی با استقبال بر آمدند چون بهایون نزدیک رسید شاه سلیمان مرتبت نیز از شهر بر آمد و در میان ابریه
 و سلطانیه ملاقات نمود و از روستا سر آمد و در وقت در تعظیم و تکریم و دقیقه و در گذشت و طوسه عظیم ترتیب داده و از ابریه میانیت و
 سماندار سے بنو عیبه نیز او از طرفین تواند بود و وقوع آمد و هر روز مجلس تازه آراسته و داد و تحاد سے افزود و داد عیش و عشرت
 شایر و بگونی و خاطر داشت مهمان عزیز میداد و انواع تخت و پدایا از اسپان عراقی انتخابی باز نیناسه طلا و عناناسه مرصع و کلبه
 فاخره و استر با سے مرتب و شتر با سے صبا نهار بدیع بکیر داده و نر و چندین شمشیر و خنجر و کمر مرصع بجا سپرد و میانها سے نفوذ و تاشما
 نفیس و پوستین های لافه از قاقم و همور و سنجاب و خز و غیر ذلک و جامها پوشیدنی از جنس زریات و مخمل اطلس و مشجر فرنگ و زرد
 و کاشته و چندین طشت و آفتاب و شمع دان زر و نقره مرصع به یواقتیت و لاسه و چندین طبقه سے طلا و نقره و خرگاههای خرمین
 بساطها سے عالی که در کلاسه و خوشه نادره روزگار بود و سایر اسباب پادشاهانه توابع فرمود و جمیع ملازمان رکاب بهایون سے
 رایا عطا سے نقد و جنس بقدر حال هر یک جدا جدا تفقد فرمود و هر یک را رعایت بقدر حال نمود و بهایون پادشاه هم در آن جشن
 عالی رویت و پنجاه لعل گران بهای بختانی بر ششم از معانی بنظر شاه والا جاه بنوعی گذرانید که موجب مسرت طرفین گردید و
 مجلس متعدد بصیرت عشرت گذشت بپایت دو صاحبقران در یک نیم گاه و قرآن کرده با هم چو خورشید و ماه و دو سید فلک
 سیاهی برج جا به دو و اناکر را کیه درج جا به دو گوگب که زیشان فلک راست زمین به هم دو یک عمر مد چون نر قدین به دو چشم
 جان بین بهم هم عنان به هم چون دو ابرو توابع کنان به دو نور بصیر چشم اقبال راه دو و عید مبارک سه و سال رایه در استای
 مکالمه شاه والا جاه پرسید که سبب شکست و بر آمدن از هندوستان چه شد بهایون گفت که بیوفائی بهرمان و نفاق برادران هم
 برادر حقیقی شاه طما سبب صغوسه ازین سخن آزرده خاطر گشته خواست که بر همزن معاطه بهایون پادشاه کرد و سلطان سلیمان شان
 بعید از همان نواز سے و غریب پرور سے دانسته التفاتے بکلی تشش افزود و بدینجاست نیم نشاط و انبساط که لائق شان
 پادشاهان والا قدر بوده باشد آراسته آمد و به نمودن تماشای شکار قمر غه چندین بار رنگ روی دل گرفته و خاطر شکسته
 مهمان گردید قریب سه سال بهایون پادشاه در آن سرزمین بعیش و عشرت گذرانید چون این مرتبه منقضی گشت شاه والا بهت
 لید و ای مراسم اخلاص و مهماندار سے فرمود که ما را برادر خود تصور نموده همیاسه آمد و او را عاقبت داننده و آنچه مطلوب باشد
 بے تکلف اظهار نماید تا آنقدر گگ که در کار و سزاوار باشد بر انجام داده آید و اگر را باید رفت بهر ای کسرم بهایون پادشاه
 شکر الطاف بجا آورده استند های گگ نمود شاه سلیمان جاه اسباب سلطنت جمله همیاسا ساخته شاهزاده سلطان ملو سیر از اعلت خود
 با و آزرده هزار سوار جرار به گگ بهایون مقرر کرده بنیزل او تشرف آورده و دایع فرمود و بهایون از آنجا روانه شده سیر اردیل
 و زیارت سزار نیزه گان آن دیار کرده بعد قطع مراحل و طی منازل با شکر گلی شانس هم در جوانی قند با نرول اجلال فرمود سیر از عسکری
 در قلعه محسن حبه بر اسم قلعه داری سعی بلیغ نمود و بعد به جاه عاجز گشته لوسید کمانه زرد بکیم همشیره با بر پادشاه که کاران میرزا ادرابرا
 سفارش از کابل و قندهار فرستاد و بود ملازمت نموده مقابل بنده بنظر گذرانید بهایون قلعه را تصرف شده عسکر سے میرزا ادرابرا
 قید نگاه داشت چون پادشاه طما سبب قرار یافته بود که بعد فتح قندهار را بحارسان شاهی سپارند بنا بر اظهار ایفای عهد قلعه را به بیخ
 که سر آمد امرای کلبی بود سپرد بحسب تقدیر شاهزاده سلطان مراد میرزا پسر شاه بر حمت حق پیوست بهایون تحت ستم کار سے
 و مردم آزار سے بر بدایع خان بستند قلعه قندهار را بگرد و حید از دست او انتزاع نمود و کبسان خود سپرده درین خصوص منقاد
 بشاه سلطین نپاه نوشت و آن والا بهت از راه قوت پذیرفت بهایون بعد تنظیم و تسخیر معات قندهار متوجه کابل شد

و کامران میرزا از قلعه کابل برآمد و بانگ جنگ روز بهر سمت نهاد بطرف غرین رفت و از آنجا پیش شاه حسین میرزا حاکم نهند رسیده
 بهایون بفتح و غیره در سب و دخل قلعه کابل گشته پیدار فرزند و لشکر خود شاهزاده محمد اکبر که پیش کامران میرزا در قلعه کابل معین بود و میرزا در
 زمان برآمدن برای جنگ او را بجا گذاشته بود و کامیاب بجهت و مسرت گردید و جشن شادمانی ترتیب داد و با متحان شور و خور دیده
 خود و والده او را در میان عنایت دیگر ایستاده کرده فرمود که والده خود را بشناس با آنکه از سیادی و ولایت تا آن زمان چهار سال از
 عمر او گذشته و درین مدت از والده خود جدا بود و مقتضای شعور خدا و ادب و خردست و عنینیت خلقی در خدین سلطان بکنار والده خود آورد
 از مشاهد اینحال که خانی از عراقی بود و غریب از عصایم حرم برخاست و بهایون و شکفت مانده الطاف ایزد سے را شامل حال آن باز
 حال همین اقبال تصور کرد و الفیضه چند گاه در کابل و او عشرت داده شاهزاده را در کابل گذاشته ستوجه بدخشان گردید و با میرزا
 سلیمان حاکم آنجا جنگ کرد و مظفر منصور گشت در آن حدود طبیعت بهایون از مرکز اعتدال منحرف گشته لغرضه صعب متلا کردید
 خدیو ز غشی و بی هوشتی روی داد و خبر با سه ناخوش بر زبانها جاری گردید بعد چند روز افاقی نماید حال او گردیده آشفتگی تکسیر
 یافت و بر جمعی با انتظام پذیرفت اما کامران میرزا برادر بهایون که ولی سراسر کین و تعلق داشت با شماع بهمان اخبار او رسید
 گشته از حاکم نهند کمک گرفت و بجناب استیصال راهی گشته و بی خبر در کابل رسید و قلعه را بتسخیر در آورد و انواع ظلم و ستم بر مردم
 نمود و اکثر سے را بناحق کشت چون اینجی بسمع بهایون رسید از بدخشان متوجه کابل گشته قلعه را محاصره کرد و کار بر بختبندان تنگ
 ساخت کامران میرزا دست جو و جفا بر عیال امرای بادشاهی کرد و درون قلعه مانده امرای مذکور در رکاب بهایون بودند و دراز
 کرد و زمان را پستان بسته از کنگره قلعه در او بخت و بیچکان صغیر را سرازین جدا کرده در سو چل با سه پادشاهی انداخت بزم
 غلطش آنکه شاید امر از دیدن این حال از رکاب بهایون جدا شوند و نعمتید که این کار باعث از دیاد عناد و صوخ عداوت او در
 دلها امرای غیرت شعار و ابد شد امرای مخلص و فانی حیت کیش اعتنائی به بی حیائی او ناکرده و در محاصره قلعه ثبات ورزیده
 مردانگی سید اند چون کامران میرزا دید که باین صورت هم کار از پیش نبرد و نهایت بی رحمی و سنگدلی را کار فرما گشته شاهزاده
 محمد اکبر برادر زاده خود را که در قلعه کابل مانده بدست میرزا در آمده بود و محازسه توپخانه پادشاهی از کنگره قلعه در او بخت بگون و
 ایزد سے شامل حال فرخنده مالش گردیده اصلاً آسیبی و گزندے باو نرسید **نظم** آنرا که خدا نکا بدار و ده گرتنگ
 تراسان بیار و عا شا کبا و رسد گزندے به آزرده شود زنا پسندے به کامران میرزا بوبال اعمال خود کار سے از پیش
 نتوانست بر د آخر الامر دست پاچه گشته از قلعه برآمد و در بزمیت نهاد بهایون بفتح و غیره ز سے و دخل قلعه گشته شاهزاده محمد اکبر
 را و ناخوش رفت گرفت و بزم شادمانی برآر است کامران میرزا العبد بزمیت در بلخ رفت به پیر محمد خان و ولی توران التجا آورد
 پیر محمد خان بدخشان را از میرزا سلیمان متخلص نموده کامران میرزا را در آنجا نصب کرد و بجایه خویش برگشت بعضی امرای
 نفاق سرشت و اقبیه طلب از استماع تسلط کامران میرزا در بدخشان از بهایون جدائی بسته قریب هزار سوار از کابل فرار نموده
 به بدخشان رفت بهایون بعد فرار آن جماعه بد کابل برای رفع شورش کامران میرزا و نادید امرای کافر نعمت از کابل سعادت شد
 در وقت غریمت آن سمت یاد کار نامر میرزا را که سر حلقه فتنه اندوزان در قلعه کابل بچوس بود مسافر ملک عدم گردانید **طیبت**
 آتشی را که خلق را سوز و جگر گشتن علاج نتوان کرده بعد قطع مراحل و زین و کی طالقان رسیده بر کامران میرزا مطلق و منصور
 و میرزا اگر نجات در قلعه طالقان متحصن گشت و بهایون محاصره قلعه نموده کار بر او تنگ کرد میرزا عاجز شده قبول اطاعت نمود و در شام
 بخصت که مصلحه کرد و از قلعه برآمد و عازم شد و امرائی که از کابل فرار نموده بودند همه را دستگیر نموده شمشیر بر کفش در گردن هر کدام

انداخته بجز آوردند همایون نیا حقوق رفاقت و از روسی مرمت قلم غفور جبرائیل ان جماعه کشیده بر کد ام را بغایت مستر از
فرمود بعد پیچید که امران میرزا که نماز کعبه بود از راه معاودت نمود و بلاست همایون استسعا و حسیته مورد و هزاران غنایت گشت
همایون اولاد باب سلطنت میرزا را در یافته بعد از آن برادرانه ملاقات نمود در کنار گرفته گریه با کرد چون از آن باز که در نواسه ما بود
از هم جدا شده بودند مفارقت در میان بود و بعد از آن سال ملاقات هم روی داد و نیز هم عیش و عشرت آراسته شد و داد انعامات دست
داده آن چون مجلس آخر شد گولاب و بعضی از ولایت بخشان بکامران میرزا مرمت فرموده عسکره میرزا را که تا حال در قندهار
بزند آن مکافات گرفتار بود و خلاص نموده و حاله میرزا کرد و در همان طرف جاگیر داده و فتح و غیره و زسک بکابل معاودت فرمود بعد از این تمام
مهام کابل و حصول عیش و کامرانی در سینه نصد و پنجاه و شمشیر چه بر سر تسخیر پنج پویشش فرموده با جمعیت شایسته متوجه آنست
شد و عشورس متضمن طلب کامران میرزا و دیگر میرزایان که در آن حدود بودند در گشت میرزایان و امر امانت شایسته آمده ملا
کردند که کامران میرزا بطلان محیل که برانید و همایون کوچ بکوچ روانه شد بعد رسیدن در آن ملک با اندک جنگ قلعه را اشباع
نمود و بعد آن در نواسه پنج نزول اقبال اتفاق افتاد و پیر محمد خان و امی آنجا صفوف آراسته آمانده و صاف گشت و جنگ عظیم پیوست
آخر شکست بر لشکر مخالف افتاد و پیر محمد خان از معرکه برآمده منتهی گشت همایون در نجه تعاقب مخالف و تسخیر پنج منصرف داشت
اما از بس اتفاق امر او شده تا مخالفت کامران میرزا و غیرت و کسیت کابل این اراده بظهور رسید و کار صورت از کشته انجام
نیافت و بضرورت وقت تسخیر پنج سوز و داشته روانه کابل شد و داخل قلعه کابل گشته بعیش و عشرت اشتغال ورزید کامران
از گولاب بر سر بدخشان و آن نواسه لشکر کشیده با میرزا سلیمان میرزا استبدال جنگ نمود و از آنجا کاسه ساخته و بکابل
آورد همایون به تمام این خبر متوجه دفع او گشته در ضحاق متصل غور بند بر و لشکر با هم پیوست و آتش کارزار مشتعل گشت
همایون با فوج قول بر پشت ایستاده حال نوکران خود می سپید دید که اکثر امر افراک او بار بر فرق روز کار فرود پنجه بجانب کامران
روان شدند و بعضی در دستند و رفتن مستند و معامله در گون گردیدند و بنامیده و انحال از سر قهر و غضب غلبه غیرت سنان جانست
بدرست خود گرفته بر فوج مخالف تاخت ناگهان تیر بر سر بر اسب خاوند رسید و لشکر غنیمت غالب آمد و لشکریان همایون مغلوب شدند
رو بفرار نهادند طبیعت جو بیستی که لشکر به پشت داد و تو تنها مد و جان شیرین بیاد و جو بیستی که باران نباشند باره غیرت
زمیدان غنیمت شمار به با ضرور عمان تاب گشته بجانب سخاک روان شد و بنا بر ضعف که از بسیار تیره و عارض شد صمیم
خاصه از بالای والاسه خود فرود آورده بجلی از خدمتگذاران سپرد او از سازه کوسه جیبه را در راه انداخته راهی گشت چون
نزدیک آمد و رسید نزول اقبال واقع شد شخصی انا ظرف آواز داد که ای کاروانیان در میان شما هیچ خبر با و شاه هست
همایون خود فرمود که چه میگویند و در میان شما خبر پادشاه چگونه است که پادشاه رخس از معرکه برآمده دیگر کسی ایشان را ندیده
همایون روسه خود با و نمود و دیدن روی پادشاه باعث تسلیم او گردید مردم کامران میرزا جیبه همایون را که در راه بدست آنجا
آمد پیش میرزا آوردند او در گذشتن همایون ازین جهان تصور نموده شادمانها کرد و از آنجا رو بکابل آورده قلعه را تسخیر در آورد
و شایسته را در محراب مقید ساخت بعد سه ماه همایون باز سامان لشکر کرده متوجه کابل شد و کامران میرزا با تمام این خبر کسان
خود را در قلعه گذاشته و شاهنژاد و محمد اکبر را مقید با خود گرفته مقصد یکبار بر آمد همایون از روسی رافت عشورس متضمن تسخیر
از جمله که گشوار و گوش پویش او تواند بود و اصدار فرمود میرزا در جواب نوشت که چنانچه قندهار بشما تعلق دارد کابل بن باشد
باین شهر رسد ما کوسه تواند شد باز همایون نوشت که اگر راستی و درستی را آننگ استقیم است صبیحه خود را در عقده مناسحت

شاه پاره محمد اکبر در آرد تا کابل را تا نماند فرموده و از شیر هندوستان که مهت بر بنویم میرزا خواست که ایستد را قبول نماید امر است
 ستافین گذار شدند و بخاری را بخا میزد در نزدیکی چار بیکران بخار بظلمت می داد و میرزا کامران تاب نیامده رو به بزمیت نهاد و خود را
 در افغانستان کشید و میرزا اسکندر با زور قید آمد **بعیت** ز فریر زک شاه شکر شکن سپه را در گرجان در آمدن شاه پاره محمد اکبر
 که در قید کامران میرزا بود و بجا از دست بهایون شریف گشت و موجب نجات آن شاه کاست گردید و مقرر شد که من بعد شاه پاره از کاب اعلی جدا
 نشود و از آنجا روانه کابل شد و میرزا اسکندر را مسلح نمود و میرزا سلیمان در بدخشان فرستاد که بر او پنج روانه که معطل گرداند میرزا اسکندر
 و نهایت خجالت روانه کابل شد و در سنه تصدیر شست و پنج هجرت در میان که در شام ایام حیاتش شام مهت رسید کامران میرزا
 بعد از بیست روز در ابراهیم خرد و در قلمذرات از ده میرزا بطرقت به می شاهی که الحال بجلال آباد موسوم است رو نهاد و با عنایت اقاخان حلیل
 و محمد دوسم مرتبه جمعیت یکجا کرده با افواج پادشاهی که بر سر او متعین شده بود کارزار نموده شکست یافت بهایون بر آن وقع نمود
 از کابل نرفت فرمود چون نزدیک گنبد رسید کامران میرزا با دوا حشام اقاخان شتون آورد و کارسے ناساخته بد رفت اما میرزا
 منهدال و ان شیخون از دست افغانی نماند آنستة نقل سید و بهایون را باعث غم فراوان گشت و به نزدیک مزار پدر خود بایر پادشاه
 و در کنگره کابل مدفون گردید با بچه بهایون در موضع محسود و از توابع ملک بهارتان نقضای ایام رستان اقامت فرمود چون با فر رسید
 و در است سر مبارک آمد و در بر سر افاخته که کامران میرزا در پناه آن فرقه بود و پوشش نمود در پیش طلاع پاست از شب گذشته تنگ بود
 اکثر افغانان بوشت آباد عدم رفتند کامران میرزا از آنجا گریخته بد رفت بعد دل حبسی از فتنه میرزا کابل معاودت فرمود کامران
 سبوه آمد و به هندوستان نهاد و پیش سلیم شاه ولد شیر شاه که بعد از فوت پدر تحت ششین هندوستان شده بود و در آن وقت
 در پنجاب بهر چون شتغال دشت و مقام قصبه بن رسید سلیم شاه سپه فرود آواز خان و مولانا عبدالقادر سلطان پورس و دیگر امرا را
 با استقبال فرستاد و در نو ظلیه عبدالغفران از آنم چون میرزا را همراه گرفته مازم دلی گشت و میخواست که او را دستگیر نماید میرزا برین
 معنی آگاه گشت در منزل ماچی و زره فرصت یافته بوسه آفتاب چی را در جامه خواب خود گذاشته فراموش بود و بر اجه که گت کت کرده
 سر هندو اقصت پناه برود و از آنجا نزد راجه کملور که از راجه پورس که گومتان بکشت و جمعیت و ولایت ممتاز بود رفت چون او هم برود
 دست پاچه گشته به لنگر کوش رسید و از ایجاد نزول آمده در اجماع توانست اقامت و در زید شفت بسیار پیش سلطان آدم کله که
 در آن زمان با پادشاهان نیایش داشت و بعد خود حکومت میکرد و رسید سلطان آدم میرزا را نگاه داشته و عند شت تقنین شد
 مقدم بهایون نمود و او مع شاه پاره اکبر پناه جنگات متوجه شده از آب سند گذشت سلطان شرافت دولت خواهی بجای آورده کامران
 امپراو گرفته در مقام پیر باله سجدت بهایون آورد چون میرزا مصدر تفصیرات عطیه شده بود و بهایون اقبی اعتباری و نفاذات
 ستالی او و لنگ و حیران و دیگران هم بخان بودند و محمد باقر پادشاه بهایون وقت مردن وصیت کرده بود که برادران با تو بر خندید
 نمایند قصد جان آنانگنی بنا بر شمال امر پر قصد جان میرزا کرده میل در چشم او کشید و از نور نبش غافل و بکه معطر راسی گردانید میرزا در آن
 مکان شریف و موضع ضعیف رسید و بعد او را کس حیدر وین تصدیر شست و چهار هجرت بهمان طرف نهاد و ولایت حیات بخان کابل
 سپرد و بهایون بعد فرصت میرزا بطرقت که در کابل رسید و بعیش عشرت پر دامت و اذیال دولت بهایونی که غبار آلود و حادث
 بود به چشمه افضل الهی شست و شوی نشوید و کتون شهد از حوال شیر شاه تهر در آوردن و بر آن سر صدان اخبار سلاطین را رسانید
 گذاشتن ضرورت شمرده است نگارنده

ذکر شیر شاه نامش فرید خان سوزا زولوس افاغن

در زمانیکه سلطان بھلول لود سے فرما کر اسے سندوستان بودا براہیم خان جدا کر کے اسے اسبان کر کے از ولایت روہڑہ
 بموضع ملکہ تاج مار لول توطن گزید و بعد سلطان سکندر بن بھلول لود سے پیش جمال خان حاکم جوینور کو گشت اجد فوت آجس خان
 خلف او کہ پد فرید خانست در خدمت جمال خان مشہد ہو کاروانی خود ظاہر کردہ ترقی یافت و پیر گتہ مسرام و ٹانڈہ از توابع رہتاس
 بجاکیر او و پانصد سوار ہر ہش مقرر گشت حسن خان برکنیز سے ماہل گشتہ اولاد او راغزیر میداشت و فرید خان و برادر او را از نظر اندخت
 فرید خان از فریاد غیرت و شریع جوانی ترک مصاحبت پذیر شد و چون پور رفت و با جمال خان بسرے برد و غنئی بہ تحصیل علم عربیت نمود
 مقدمات نحو و صرفت یاد گرفت پد رہ چند طلبید جو عہد مسرام نمودہ سبب التفاق او جمال خود و استیلای کنیز و اولادش با جمال خان ظاہر
 نمود تا آنکہ پد را نڈیشید و چون پور رفت و بعد از قال و مقال و نصیحت اقوام و اخوان فرید خان را مدار علیہ معاملات جاگیر خود کو و اسندہ
 بسرے ام خص فرمود و فرید خان کہ از اصابت فکر و انو اخصل بہرہ و بود و نظم و نسق مہمات آنجا بواقعی کردہ در تالیب و تحریب کردن
 بلیغ و قیغ متمدان کو شید و رعایا را خوش نمود و آباد کرد و اسند و چنان ساعی جمیلہ کار برد کہ در اندک وقتی جاگیر آبادان و محصول فراوان گشت
 و سرکشان از سیم او بر خود از زیدہ تن بالگد اسے و رعیت گرسے در دادند بعد از آنکہ حسن خان باز جوینور آہ کنیز کہ مشوقہ او بود بلا برگری
 چنان کرد کہ باز کار جاگیر از دست فرید خان برآمدہ بدست لپسر گلان آن کنیز سپردہ آمد و فرید خان از ردہ گشتہ باز جوینور رفت چون حسن خان
 بمرد ریاست با وجہ تسلط کنیز زادگان بفرید خان رسید تا میراد ان علاقائی با او اتفاق و رزیدہ قابوسے طلبیدند در ان زمان ہم از فرید خان
 حسیار تھا بطور رسیدہ مورد تحسین آشنا و بیگانہ سے شد تا آنکہ طہیر الدین محمد یار و زنگ آرای سلطنت سندوستان گردید سلطان
 ابراہیم لود سے در کارزار گشتہ شد فرید خان بجاکم بجا کہ سیکے از امر اسے لودیان و در ان زمان اسم سلطنت بر خود بستہ خطاب
 سلطان محمد دہشت رفتہ لو کر گوید و معدر خدمات پسندیدہ گشت نوبتہ در حضور سلطان محمد و شکار گاہ از روی جرات و لا اور
 شیرے را پیشتر زد و او فرید خان را شیر زبان خطاب داد و پیش آورد و روز بروز رتیبہ او بلند کرد و اسند بعد چند گاہ بوکالت سپرد و مقرر کرد اجد
 چند سے بنا بر بعض جہات شیر خان را سومی طن از بہر سیدہ نزد سلطان جنید برلاس کہ از اعظم امر اسے با بکو خواہر پادشاہ و جہالہ
 کج او بود و در مانگیو رفتہ لو کر گوید اتفاقاً سلطان جنید برلاس از مانگیو بلازمست پادشاہ آمد شیر خان ہمراہ او بود و وضع و اطوار پادشاہ
 دیدہ با یاران خود میگفت کہ مغل را از سندوستان بر آوردن آسانست ہر مغل خود بمعاملات غیر سدیش و عشرت مشغول می باشد و مدار
 معاملات بروز را میگذازد عجیب افغانان ہمین است کہ با خود اتفاق ندارند اگر اتفاق قوم دست دید با سانی مغل را بد سے تو انم کرد
 یاران او ازین حتی در غیبت استخفاف او میکردند و در ان روز با بایر پادشاہ اطعام و انعام ملازمان لحوظ فرمودہ نوبتہ نوبتہ ہر امیر
 را با بھای او بر منہ خاص بھاری نمود و روزی کہ نوبتہ سلطان جنید بود و پادشاہی سبب الام حاضر شد شیر خان نیز در ان مجلس حاضر بود و طبعی آشنایی پیشتر میان
 کہ شہنشاہ چنانی نیز حضور بود و چون از ان عاقبتہ کار پادشاہ و پادشاہ شہنشاہی خوردن گرفت چون نظر پادشاہ بر ان افتاد ازین حال تعجب نمودہ بمائل درو
 مگر سیت و پرسید کہ از ہمراہ میان کیست سلطان جنید بر گزار کرد کہ ہمراہ خود سیت پادشاہ گفت از چشم این افغان فتنہ سے یار و ہمراہ
 مقید دارند جنید برلاس معروضہ داشت کہ راہ رجوع افغانہ باستان دولت مسدود خواهد شد باین سبب در تاخیر افتاد و شیر خان
 صد و حکم پادشاہی تفرس و ریافتہ پیش از آنکہ قید شود بدر رفت و باز بلازمست حاکم ہار شتافہ صاحب اعتبار گشت چون او مرد
 و پسرش نیجای او نشست چون طفل بے رشادت و از پیرایہ لیاقت سرور عار سے شیر خان مدار علیہ امور او از زمین حیات پد
 بود بعد فوت پدش کمال استقلال یافتہ بہت تبخیر اطراف و کناف گماشت و ہم درین ایام تاج خان افغان کہ قلعہ جہار گدرا شہر
 بود و در گذشتہ و غیر از زن و اسے نداشت پنج برادر از زنا غنہ کار میرد از خانہ او بود و ند سیکے را از انہا با شیر خان آشنائی و یکتا دلی بود

شیرخان در باره وادان قلعه متمسک بود و او بر نوشت درین زود سکه که کار با اختیار راست گریست ممکن است شیرخان بدینجا
 نشاندند قلعه مذکور را بقصد خود در آورده و وزن سبطوره را هم بجای آنکه خود گرفت و نیز درین نزدیکی ظمیر الدین محمد با سرباز شاه راه ملک
 بقا پیوسته و نصیر الدین محمد بایون پادشاه سر آراسه سلطنت گشت سلطان محمود بن سلطان سکندر رود سکه بر پیشه رسیده شد
 حکومت گشت شیرخان متابعت او اختیار کرده با اتفاق یکدیگر چون پور رفته آن نواسه را از امرای پادشاهی متخلص گردانیدند بعد نگاه
 لشکر پادشاهی جو پور را از دست افغانه باز گرفت چون سلطان محمود در سنه نصد و چهل و پنج هجری در گذشت شیرخان بلا مشورت
 بر پیشه و بنگال تسلط یافته قوت و مکتب بهر سانسید و بر ملک بایون تاغتن شروع نمود و بعد از آنکه بایون بدفع او متوجه شد شیر شاه صلح
 نموده سپر خود را با نوح در ملازمت گذاشت که در خدمت حاضر باشد چون بایون تسخیر گجرات نشاندند شیر شاه از آنجا که نتیجه پیش
 پد را آمد و بایون را در همه گجرات درنگی روی داد شیرخان فرصت یافت باز تیر و برخواست چون از گجرات مراجعت نمودند اهل انواج
 پادشاهی بر سر شیرخان تعین گردیده متعاقب آن بایون نیز متوجه شد در آن زمان شیر شاه در نواح قلعه رتیا متحصن گردید شیر شاه قلعه
 مذکوره و متوجه تاخت و تاراج اطرافش بود و براج چنتا من حاکم قلعه رتیا بواسطت برهنی پیغام کرد که چون نعل در پی من است اگر
 از روی مردی و مروت اهل و عیال مرادون قلعه جای دی افسانی عظیم تا باقی عمر برگردان خواهد بود و بر همین را با انعام زود سخن ساز
 چنان فریفته خود گردانید که او براج سماجت نموده آخر اوضاع کردن خود ترسانید زجه پاس ندیده با چاکر گشته با آنکه راضی نبود قبول
 شود که اهل و عیال او در قلعه در آید آنگاه شیرخان چند صد دلی ترتیب داد و با هر دوسه دو نفر افغان بهادر را بنا به حفظ ناموس
 همراه فرستاد براج را که ستاره و نقش نزدیک بغروب بود از ساد و لوح فرمود که فرجمت گفتند چون در لیسنا قلعه در آمد راه خود با سده
 برای همان نواز سکه و دلدار سکه بر دروازه جای که مقرر شده بود آمده تسخیر گجرات شد شیر شاه گفت فرستاد افغانه قوسه چنگ بلیبار
 شمشیر با علم کرده براج را مع همراهمان بر بیخ بید رنج گرفتند و غریب و غلط و عظیم از قلعه برخاست شیرخان نیز با فوج مسلح خود را بدروازه
 رسانید افغانه در برابر روی او کشوده اندرون گرفتند اتباع براج همه بقتل و تاراج رفته قلعه چنان مستحکم در کمال هولت و آسانی بدست
 شیرخان این قلعه را بدست آورده اهل و عیال خود را در آن جا گذاشت درین ضمن خبر مفتوح شدن قلعه چنانچه بر دست اولیا سکه
 دولت همایونی بشیرخان رسید اگر چه بملول شد اما گفت که الحمد لله ایزد تعالی مرا این حصار رفعت اساس رتیا من بر این بخشید چون
 بایون پیش آمد شیر شاه هم قاصد بنگاله گردیده پیش پیش میرفت که خراب مقاومت نیارده خود را بکوستان چهارگوشه کشید و اول
 بر آمدنش از کوستان مذکور و غالب آمدن بر بایون و شرح احوال بایون مفصل شده شیر شاه بعد از آنکه نانی بر بایون تالابور تعاقب کرد
 از آنجا خواصخان غلام خود را که مقدمه همیشه و قوت بازوی او بود بالشکر گران تعاقب پادشاه فرستاد و قاطعان و اوج تعاقب نموده
 معاودت کرد شیر شاه خود هم در پی او تا تعلقه کهران رفته برگشت متصل کوه بال هم قلعه بنیاد نهاد و بر بهتاس موسوم گردانید و ده هزار
 سوار برای سدر راه لشکر پادشاهی و مالش کهران در آنجا گذاشت و اسلام شاه آن قلعه را با تمام رسانید القصد شیر شاه بعد تنظیم
 و تمهین سمات آن دیار تا که رسیده در سنه نصد و چهل و هفت هجری سکه خطبه بنام خود خواند شیر شاه بعتب یافتند از آن بر
 سرباز پورن مل که شده کتی بهر سانسید و ترمه و زر زید و دوهزار زن مسلم و سینه و در زمره پاتران و رقصان گذاشته در حرم سراسر
 خود داشت تاخته با قفله که حمیت اسلام و مین سلطنت بتادیب او بهت گماشت و قلمرو امجا صده نمود و پورن مل را عاجز خست
 راجه استدعای مصالحه نموده بعد از پذیران بیرون بر آمد علما سکه افغانی که غولان بر آسانه اند فتوا سستی ایامه فی بدین روشن دادند
 که هر چند عهد و پیمان اهل آمده چون این کافر زمان سلمه در خلند دار و قتال با او بر بجهاد است بجا بر شیر شاه با نواز سکه کن بقیلان

تجدد تو سبب جنگ برخواست همزبانی او دست از میان شسته کارزار صعب نمودند و زمان و اطفال خود را با صلاخ شند چو سر
 نموده خود هم در دینل آنها مشتافتند و بلند نامی بیاوگا رگداشتند شیر شاه بعد این ماجرا در آگره رسیده بهیار گشت و عارضه صعب نشد
 بعد حصول صحت بیدار ماند یو حاکم اجیر و چو سپه و سپهر که پنجاه هزار سوار در ظل رایت او بود و یورش آورد و مکر جنگها نمود چون در
 که کار جنگ پیش می رود در پیوسته اندیشیده مکاتیب چند در جواب را چو تان که اعیان عساکر باله یو بودند تمنن اطاعت پادشاه است
 و انحراف از ساری باله یو و تحسین آنها درین خصوص و مواخیه عنایات و فرمان بجهوس کردن رای غریب و لب خنکی نوشته عمدتاً آن خطوط را
 بنحوس فرستاد که بدست باله یو افتاد و باین جیله دل را باله یو را از اعیان دولتش بدگمان گردانیده قلعی عظیم در لشکر او انداخت علی التبع
 جنگ با کرده فتح یافت و اجیر را بتخیر آورده بدیلم مراجعت نمود چون حاجی سیکم حرم خاص بهایون پادشاه در جنگ بروج پور رسید
 شیر شاه آمده بود و شیر شاه از سبب نیکو اتی آن عقیقه را با غراز و حرمت محفوظ و مصون می داشت بعد از آن که خبر معاودت بهایون پادشاه از غراز
 و فرسان بجای شنید آن عفت قباب را با حرم تمام پیش بهایون فرستاد و در یک ذاتی و صفات حمیده و عقل فتمه بر ملک گیر و جهاندار
 کم بمتابو و خصوص در قوم نافعند آفرین داشت و در رفاه رعایا و آسودگی خلایق همت بسیار گماشت در محاکمه عدالت خویش و بیگانه بیگانه
 میدید گویند روزی شاهزاده عادل خان که از همه کلان بود و قیل سواره از کوچاگره است گذشت بقال زسنه در خانه خود که دیوارهاش
 پست بود بر سینه غسل میکرد چون نظر شاهزاده بر آن زن افتاد و بیرون پان سیوسه او انداخت و کجا می کرده زان کوچه گذشت
 از آنجا که آن عورت مناسب عصمت و زن عقیقه بود ازین حرکت که بیگانه او را برهنه دیدخواست که خود را بپاک کند شوهرش وقت
 گشته مانع شد و او را از پلک باز داشت آن بیرون پان را پست گرفته و حجره فریاد بیان رفت و حقیقت حال بعرض شیر شاه رسانید
 آن پادشاه سعادت پناه بر اجزای بقال واقف گشته بر احوال پیش تاسف کرد و بمقتضا سعادت کیش حکم کرد که این بقال را بر قیل سوار
 کرده زان عادل خان را پیش او حاضر سازند تا مستغیث همین بیرون پان را که بدست دارد بسوسه او اندازد و زرا و امر او بر چند دستگاف
 این امر التماس کردند پیرانی نیافت و گفت که نزدیک من در عدالت فرزند و رعیت برابر است آخر انام بقال را منی شده عرض نمود که
 بحق خود رسیدم و از بطل باز آمدم در زمان سلطنت خود اکثر اختراعات شایسته در مقام جهانمائی نمود و بر سر تو این سلطان علاء الدین
 نعلی که تاریخ فیروز شاهی بان شعر است پسندیده دار کار کاهه ذی بر آن ضوابط گذاشت و آنرا سبب را پیش ازین سلطان علاء الدین
 مقرر کرده اما روح نیافته بود در هیچ گره ایند در سوار و پانصد کرده از جنگا که تاریک است پنجاب بنام سله و گروه بهایون ساریا آباد کرده
 در هر مرانی دو اسب و یک نقاره گذاشته و اکیچو که نام نهاد در سه روز خبر جنگا که بر تناس مذکور میرسد و نیز مقرر کرد بهر گاه بر اسب او
 و شیر خان بگسترند نقاره نوازند و بجز در استماع او از نقاره و در سلطنت بیون سارا نزدیک بود نقاره از هر طرفی آید نشسته و تمام پنجاب را آنگاه که قلمرو
 برود و سلطنت بقال با نقاره بگردد و بیرون از سوار و پانصد کرده از جنگا که تاریک است پنجاب بنام سله و گروه بهایون ساریا آباد کرده
 جمیع مشردین و مسافرن از مانده افضل آن پادشاه دریا نوال براسودس و مشردین عقیدت است هر یکی از فیض او بیاسودس
 در عهد سلطنت او امنیت سجدی بود که اگر مسافرن تمول در صحرا با منزل کردند حاجت پاسبانی نبود اسپاست اگر گشتن بود
 چون مهر انوره ز مشرق تا مغرب طشتی از زر به نیار هیچ عوز از عوز و پر بنیر که در طرشت زرا و نگر و تیزه گویند چون آئینه دید
 تاسف کرد که نماز شام بمقصد رسیدم چون مجلس سیر آمد شیر شاه را و ایچو تسخیر کالنج در دل سوخ یافته قلع را محاصره نمود و جایا که
 رفیع که سر کوب قلع تواند بود از تو داسه کل خاک آراست و حقه پاسه باروت را آتش داده درون قلع انداختن آغاز نمود اتفاقاً حقه
 بر دیوار خورد و برگشت و در دیگر حقه با افتاد آتش در گرفت بسیار از لشکر بان نابود شد و شیر شاه هم چون نزدیک بود بهایون

آتش سوخت تا تاریقی داشت تا کید در تخریب قلعه می کرد و آخر بهانه روز قلعہ مفتوح و روح شیر شاه نیز از حصار بدین بیرون شد سال تاریخ
او ازین قلعه ظاهر شد و ایسات شیر شاه آنکه از صلابت او چه شیر و بز آب را بهیمت خورد و چون رفت از جهان بار بقا چفت
تاریخ او از آتش مردود مدت حکومت او بیست سال و کسر از آنجا پانزده سال در مارت و ملازمت پادشاهان پنج سال سلطنت نمودن

ذکر اسلام شاه پسر شیر شاه که معروف بسلیم شاه است

اسلام شاه پسر شیر شاه معروف بسلیم شاه نام او قبل از سلطنت جلال خان بود چون واقعه ناگزیر شیر شاه روی داد ارکان دولت اعیان
حضرت مشورت کردند که شایسته عاقل خان خلعت بزرگ در قلعه زنجبورد در دست است و وجود پادشاهی بر آسبانی سپاه و رعیت
ضرور و الا فتنه عظیم بر خاسته احتمال کلی درین دولت راه می یابد ناگزیر شاهزاده جلال خان خلعت خرد او را که در بعضی از مشافعات
بود طلبید استند او بخل استحال لقلعه کالج رسیده در سنه نهصد و پنجاه و دو هجره بر تخت سلطنت جلوس نمود و مکه و خطبه بنام او مبارک
شد خود را اسلام شاه خطاب داده به برادر بزرگ برگاشت که برای تسکین فتنه و آشوب و محافظت سپاه بر این جرات اقدام نموده ام
و در حقیقت بجز اطاعت امر می دیگر منظور نیست شایسته عاقل خان در جواب نوشت که اگر این گفتار فروغ راستی دارد خواهی خان
و غیره چهار امیر کبیر را بفرستند تا در آنجا رسیده و خاطر امطنین گردانند و بفرستند اسلام شاه امر اسے مذکور را فرستاد که تسلی خاطر شایسته
نموده بیارند بعد از آنکه از کالج با گره رسیده شایسته عاقل خان نیز از زنجبورد و قرار بر ملاقات طرفین افتاد و اسلام شاه را اراده کرد
گشت و غدر سے در باطن اندیشیده مقرر کرد که زیاده از دو سه کس در قلعه همراه شایسته عاقل خان نیاید چون تقدیر نرفته بود که این اندیشه باین
نمودی ظهور یابد در وقت آمدن شایسته عاقل که جمعی کثیر درون قلعه رفتند اسلام شاه بالضرور اظهار ایفای عهد نموده گفت که تا حال افغانان
را از تفرقه نگاه داشته شد اکنون بشام سپارم برادر گلکان ازین کار انکار کرده و دوست اسلام شاه را گرفته بر تخت نشانده و اول خود
سلام مبارکباد گفت بعد از آن دیگران کوشش و تمهیت بتقدیم رسانیدند و شایسته عاقل خان همان وقت رخصت شده در بیانه رفت
اسلام شاه با وجود این همه اطاعت که از برادر گلکان بوقوع آمد مطمئن خاطر نشد و از سبب اتفاق بعضی امراتر سناک و اندیشه مندی بود و بنا بر
ترنجیه طلب بدست غازی خان محلی فرستاد که شایسته عاقل را مقید کرده بیارند و شایسته عاقل بر این معنی نزد خواص خان و دیوات رفته از نقص
عهد اسلام شاه او را مطلع گردانید خواص خان ازین معنی بر آشفت و رفیق او گشته بالشکر بسیار روانه کرده گردید قطب خان و دیگر امر که در
رفیق بودند از اسلام شاه زنجبوره شایسته عاقل خان را ترغیب سلطنت نمودند اسلام شاه تبارک این شورش پر دخته قلعه
و غیره را با خود متفق گردانید شایسته عاقل خان با اتفاق خواص خان دیگر امر او را نواهی اگر آمده صفوف بیکار است بارادیت
الهی شایسته عاقل خان شکست یافته بطرف در رفت بعد از آن احوال او کسی را معلوم نشد خواص خان و عیسی خان نیز میت خوردند
کوه کماؤن رفتند اکثر اوقات از کوه بر آمده و امنه کوه که تعلق پادشاه داشت تاریخ سے گردند بعد چند گاه قطب خان با عساکر
بر سر آنها متعین گردید چون قطب خان هم در ترغیب آمدن شایسته عاقل خان شریک بود بدین سبب همیشه از اسلام شاه بر اس
سید پشت از آنجا راه لاهور گرفته پیش عظم هالیون رسیده و او قطب خان را بموجب حکم اعلی قید کرده در حضور فرستاد اسلام شاه او را با
کس دیگر در قلعه گوالیار محبوس گردانید اگر چه رعیت پرور و عدالت گستره داشت و بعضی صفات حمیده و دیگر هم با بدبختان بود
تا امر اسے سپاهی پیشه را نهایت دلنگ و آزرده میداشت یکی از ستم طریقے اسے او آن بود که از سر که آزرده میشد غلظت را موقوف
درشته و جاگیر تخریب کرده فغان سے داو که با جمیعت خود حاضر بوده بدستور پندبات پادشاهی کرده باشد و در صورت تعادیلک او بی
تعاون مورد عتاب بی حساب گشته مع فرزندان بسیار می رسیده لطمه سید را و آسودگی خوش بیدار چه در حالت

ایده بکار + سپاهی که کارش نباشد بزرگ + کجا دل نند روزی بجا بزرگ + بپای سرخوشی سبب خورد و نه انصاف باشد که سختی برد و چو دارند
کنج از سپاهی دریغ + دریغ آید شش دست بردن بی تیغ + همان به که لشکر بجان پرور سس + که سلطان باشد کند سرور سس + از وقوع
چنین امور بعضی امر استخفاف شدند و اعظم همایون عرفت همیبت خان نیز در لاهور رایت اعتلا برافراشت و خواص خان و عیسی خان از
طرف کماؤن در انباده متصل سهند رسیده شورت کردند که تا نهزاده عادل خان را طلبیده شسته تسلطت باید برداشت اعظم همایون که
خودار او سلطنت داشت قبول نکرد خواص خان رنجیده به جنگ برخاسته رفت و عیسی خان خود را پیش هلام شاه رسانید اعظم همایون
دو دیگر نیازبان متصل انباله صغوف آراسته با اسلام شاه آناه پیکار و باندک جنگ منهنز گشته اداره داشت او بار شدند سعید خان بر اعظم همایون
خواست در مردمانیکه مبارکیا فتح میدادند رفته قصد اسلام شاه نماید قیامان از یعنی واقف گشت و کاری از پیش رفت القصد نیازبان
گر بخت در دهنکوٹ نزدیک روه اقامت ورزیدند و اسلام شاه تا جهاس تعاقب کرده سعادت نمود و گویا لیا رسید روز سه
شجاعت خان را شخصی ناگهان زخم زده بود او سزوح این واقعه را با اشاره اسلام شاه تصور نموده متوجه گردید و از حضور گر بخت مالوه
رفت عیسی خان با بست هزار سوار تعاقب او متعین شد و محاربات متواتر نموده شجاعت خان را عاجز ساخت با تصرف شجاعت خان
اطاعت کرده و حضور آمد بعد چند گاه مورد عنایت گشته باز بجایست مالوه سرفرازی یافت چون ظاهر شد که اعظم همایون در دهنکوٹ
اقامت ورزیده در آن نواحی مصدر رفتند و فسادت بنا بر رفع این شوخس خواجه و پس را که از عمده امر او الا نشان بود با بست هزار
سوار متعین نمود خواجه در جنگ شکست یافته رو بفرار نهاد اعظم همایون بعد فتح تا سهند تعاقب خواجه و پس نمود و لشکر پانف بر قصبیات
دو مات پنجاب دست تطاول دراز کرده مال و مواشی سکنه آن دیار غارت نمودند شورش عظیم و حالتی غریب بر ساکنان آنجا روی داد
بنابرین اسلام شاه بالشکر گران و توب خانه فراوان از دلی برآمده مازم دفع نیازبان گردید اعظم همایون که رئیس آن جماعه بود تاب
مقاومه نیاموده در دهنکوٹ متحصن گشت و لشکر اسلام شاهی قلعه را گرد گرفته اسباب قلعه گیره میگرداند و شکست بر مخالفان افتاد اعظم همایون
گر بخت در کوپستان کھکران رفت و سلطان آدم کھکر پناه برد و اهل و عیال و مادرش در دست مردم پادشاهی اسیر شد بعد آن اسلام شاه
بر کھکران لشکر کشید سلطان آدم آناه پیکار گشته بارها مصاف داد و آخر الامر سلطان آدم عافز شده عذر خواست و اعظم همایون را از پیش
خود بدر کرد و فرار نموده بطرف کشمیر رفت اسلام شاه اندک تعاقب نموده برگشت در آن سفر از راه نگلی اتفاق عبور افتاد شخصی کمین کرده
شمشیر سے بر سر اسلام شاه انداخت انا کارگزار شد پادشاه حسپی و چالاکي نموده بر و غالب آمد و بدست خود او را قتل رسانید با تجماع اسلام شاه
از آن نواحی خاطر جمع نموده براه دامنه کوه روانه دلی گردید چون نزدیک جمون بقصبه بن رسید خبر آمد که کامران میرزا برادر خرد همایون
پادشاه در کابل از برادر شکست یافته با تنه ناسی کمک آمده نزدیک خیمه گاه پادشاهی رسیده است اسلام شاه آواز خان سپر خود را
مع مولانا عبد الله سلطان پور سے با استقبال فرستاد آنهارفته میرزا را آورد و چون میرزا در حضور رسید ایستاده اسلام شاه از رو
رعونت استخفاف او منظور و شسته عمداً تعافل کرد حسب الایا میر تونک با و از بلند گفت که قبله عالم مقدم زاده کابل مجبر است کند و این
نقطه مرتبه تکرار یافته موجب آبروی میرزا گردید آخر الامر اسلام شاه نیم قد برخاسته با میرزا ملاقات کرد و این حرکت زیاده تر عیبت
خفت کامران میرزا شد چون از اینجا نصحت واقع شد میرزا را نظر بند همراه برد او قابو یافته از راه گرخت و براه کوه سواک تھل شتاق
مانا ایقاق پیش سلطان آدم کھکر رسید سلطان او را دستگیر کرده بنزد همایون پادشاه رسانید القصد چون اسلام شاه در دست
بسی شهرت یافت که همایون پادشاه برای دستگیر کردن کامران میرزا از آب سهند گذشته با ستماع این خبر اسلام شاه از دلی متوجه
لاهور گردید و نگاروان توپخانه برای چپا با ماکن بعیده رفته بودند بنا بر محبت بر کاشیدن آرا به پاسه توپخانه دو میان مقرر شدند هم توپ

سلطان را در شهر آردم سے کشید بعد رسیدن بلاهور خبر یافت کہ پادشاہ بعد گرفتن کامران میرزا از دیاسے سند باز کابل مرصحت کرد
 اسلام شاہ از ان دیار معاودت نمودہ بخاطر داشت کہ لاہور شہر سیت بزرگ و در اندک فرصت تجمہات پادشاہی و سامان لشکر با و
 سپاہی بزرگ سے از و حاصل می تواند شد و طریق در آمد مثل از کابل بہین راہ است باید شہر را خراب کردہ مانگوٹ را کہ در عین راہ
 واقع و قلعہ استوار کردہ است دار السلطنت گرداند و آن قلعہ است متضمن چهار قلعہ استوار بر فراز کوه و کوهما تقارن ہم ہوئیست
 آن قلاع آسمانی ارتفاع بنظر نگار گیان از یک قلعہ زیادہ نمی نماید وصول لشکر با کابل قلاع شکل و بر تقدیر وصول بر سکنہ آنجا دست
 بیست و شہوار آہی گوارا فراوان دارد و ذوقہ چندا کہ خواہند میسر لیکن این ارادہ او سپاہ پلور نیافت چون بگوالبیا رسید در آنجا اتفاق
 اتفاق افتاد محرم تاریخ شیر شاہی کہ او ہم از افغانہ است می نگار د کہ فقیر سے در زمان اسلام شاہ پدید آمدند تا مقید بود و لا ابالیانہ میرزا
 احتراز از شکر ات چندان نمی کرد بصورت انعامی و صحبت منہکان لذات جوانی رغبت داشت اسلام شاہ کہ پاس خواہر شرح بسیار
 سے نمود باری اورا پیغام مانعت از چنین مجالس از و حاصل کرد او نشیند پیش خود بنیفت طلبیدہ تعہد کرد و گفت کہ اگر بار بر سر
 این کار ہاروی بسزا خواہی رسید ترا خواہم سوزانید فقیر کمال بی پروائی گفت کہ اہل تو خود را از سوختن بازمان بعد از ان ماہ سپوزان
 و برنت تضار اہمان روز باروز دیگر داند نزدیک بقعد اسلام شاہ بہر سیدہ حدتی داشت کہ اسلام شاہ سے غلطیدہ میگفت کہ سو ختم
 بہین حال بعد یک دو سہ روز رخت ہستی از دنیا برست گوئند و تشیید تو این عدالت و قواعد سلطنت مانند پدربذل جدم سے
 میداشت در عہد او دست اتویا بضعفانی رسید از نواب تانجا کہ در میان مراہا کہ شیر شاہ احداث کردہ بود یک یک سہای دیگر تعمیر ہووہ
 بدستور پدربرای مسافران طعام از سر کار خویش مقرر کرد و قانونگویان پرگنات برای نگاہ داشت سر بنشتہ کاغذ از انقیر و طیر و بیان حال
 رعایا و تدریس آبادی و افزونی زرانات و دیدہ بانی ضبط حاصلات و گزارش نیک و بد بہر جا اختراع اوست ملک گیر سے و جہاندار سے
 و مراسم عدلت و انصاف و انتظام مہام در اقل ایام بنوعیکہ ازین پدرو پس بطور رسیدہ از سلاطین گذشتہ سبب کثرت ان می دہند
 مدت سلطنت او ہشت سال و دہ ماہ و ہشت روز

ذکر فیروز شاہ بن اسلام شاہ بن شیر شاہ

بعد رحلت اسلام شاہ ارکان دولت و اعیان سلطنت فیروز خان را کہ در عمر زہ سالگی بود بر تخت نشاندند اسلام شاہ در حین حیات باز وجود
 خود بے بے بانی میگفت کہ مرگ این فرزند تو بر دست مبارز خان برادر است اگر سلامتی سپرد خود را بخواہی دست ازین برادر خود بردارد
 بگذار کہ من اورا از میان بردارم او جواب میداد کہ برادر من در دولت تو بعیش عشرت سے گزاراندا و را بہ پادشاہی کار نیست من یک
 برادر دارم اگر او ہم نباشد در سلطنت تو مرا چہ لذت زندگی خواهد بود آخر آنچہ اسلام شاہ بنظر در بین دیدہ بود زن اورا نیز شاہ گذشت
 و بعد سہ روز از جلوس فیروز خان بر تخت سلطنت مبارز خان بطمع سلطنت قصد خواہر از وہ خود کردہ اندرون حرم بہر اینو یک ہمیشہ رفت
 در آمد بے بے بانی آثار شرارت از نا صیہ حال او دیدہ بہر چند مجز و الحاح و گریہ و زاری سے نمود کہ دست از قتل پس من بردارد حقوق جہاندار
 مرا کہ از دست اسلام شاہ مکرر ترار ہائیدہ جان بخشی تو گناہیدہ ام فراموش کن طفل مرا بخش کہ من دست او گرفتہ بہر جا کہ گوی بروم
 بے حیای سنگین دل قبول نکرده فیروز شاہ را باقیم ترین وجوہ کشت و خسران دنیا و آخرت برای خود اندوخت مدت سلطنت آن طفل
 بطول سہ روز

ذکر سلطان محمد عادل شاہ معروف بمبارز خان برادر زن اسلام شاہ

سلطان محمد عادل شاہ عرف بمبارز خان عدلی بن نظام خان برادر شیر شاہ در سنہ ہند کشت ہجر سے بر تخت سلطنت جلوس

سکه و خطبہ بنام خود کرد و سلطان محمد عادل مخاطب گشت اما در افغانہ بلفظ عدلی شہرت یافت ابواب خزانہ کین شود و مانند سلطان تعلق
 دست بیدل اسوال کشادہ شمشیر خان برادر خود خواص خان را کہ غلام زادہ شیر شاہ بود وزیر اعظم و دار علیہ ممالک ساخت و ہیون بقال ساکن
 ریوڑ سے پیش او اعتبار یافت این ہیون در اتیہ شیش کو چہا نہراران بی نکی نمک شور فرودختی بعد آن هزار دوسے اسلام شاہ دکاندار کے
 میکر و بعد چندے بطائف اچیل سوک سرکار اسلام شاہ گردید چون طلوع او ادا کرد اعتبار سے یافتہ از معتقدان گشت و در اکثر امور
 ملکی و مالی دخل یافت بعد از آنکہ سلطان محمد عادل پادشاہ شد ہیون معتد علیہ گردید و رفتہ رفتہ جمیع مہمات ملکی و مالی با وجود شد چندانکہ
 خطاب بستت را می مخاطب شد بعد آن را جب بکراجیت خطاب یافتہ کار سلطنت از پیش برداگر چه اسم سلطنت بر عدلی بود اما کار و بار
 جہا نیانی ہیون تعلق داشت نظر و نسق مملکت منزل و نصب حکام و اعطای جاگیر و انتظام عساکر با اختیار او بود و فیلڈ و خزانہ شیر شاہ
 و اسلام شاہ در قبضہ او گویند بدقیقت و کردیہ نظر و کوتاہ قد و دراز اندیشہ بود سوار اسپک داشت و شمشیر در کمر ہی نسبت ہمیشہ سوار کے
 نیل میگرد اما شجاعت و دلاوری سے بر تہ داشت کہ از طرف سلطان محمد عدلی با افغانیکہ مدعی سلطنت بود دست و دو جنگ نمودہ مطرف
 و منصور گشت و از محل دہش ہم چنان بہرہ داشت کہ تیسیر فرمانروائی و کشور کشائی انچہ از ولپور رسیدہ از روسا سے افغانہ کے
 کردہ جمیع افغانہ را بنحو مطیع و متقاد خود نمودہ بود کہ احد سے را مجال ہر تہا ہے و سر از خط اطاعت او بیرون برزدن میسر نمود
 القصہ بعد چند گاہ افغانہ از سلطان محمد عدلی برگشتہ ہر یکے ہر تہا عتقی یعنی ورزید و فتنہ عظیم برخواست شاہ محمد قرسلے و سکندر
 شیش پیش روی سلطان محمد عادل گفتگو ہی ناہموار کردہ بسیاری را کشتند و خود نیز کشتہ کشتند تاج خان برادر سلیمان کلانی
 در دیوان خانہ سلطان عدول از اطاعت نمودہ از گوالیار برکنار در یامی گنگ رفت و جمعیت فراہم آوردہ لوامی مخالفت برافراشت
 ہیون بالشرک بسیار رفتہ اوراشکت دہ او ابراہیم خان سوکر کی خواہر او در عقد کلح عدلی و از ہی اقام شیر شاہ بود مخالفت و زریہ
 اکثر سیرکناست لوامی دہلی را متصرف گشت و امر بسیار با خود متفق گردانید عدلے تاب نیارودہ لطف قلو چناڑہ رفت احمد خان
 سوکر برادر زادہ و داماد شیر شاہ و خواہر دیگر عدلی نیز در خانہ او بود خود را سلطان سکندر لقب ساختہ بر سر ابراہیم خان رفت لشکر
 ابراہیم خان ہفتاد ہزار سوار بود و سکندر خان دو ہزار سوار داشت بتلاییدات سبحانی سکندر خان غالب آمد اگرہ و دہلی را متصرف
 گشت و از سند تا دریائے گنگ تبصر ف او در آمد پنچواست کہ شرق رویہ رفتہ مدعیان حکومت را از میان بردارد بسبب شہرت توجہ
 پادشاہ از کابل بہت سہدوستان در اگرہ متوقف گردید ہیون از جانب عدلی بالشرک بسیار و پانصد قبیل نادر و توپخانہ سیے شمار با
 ابراہیم خان جنگ کردہ مطرف گردید و بعد اظہیان از طرف او بہت چناڑہ رفتہ رفیق سلطان محمد عدلی کوئی نفیٹش بود گردید و از پیش
 او بر سر محمد خان سوکر حکم بنگالہ را کہ علم مخالفت برافراشتہ عازم جوپور و کالپی و اگرہ بود رفت و در موضع چیر کھتہ دو ازودہ کردہ
 کالپی مجاہد عظیم نمودہ مخالفت را شکست داد و محمد خان در زرگاہ کشتہ شد و کار ہیون بلند سے پذیرفت اما بنا بر تسلط سکندر
 بر اگرہ و خیرہ ارادہ و نظرف نامقدون بصواب ندیدہ بجانب بہار و بنگالہ را ہی گشت بقیہ حال عدلی و ہیون و زمین سوانح ایام
 اکبر پادشاہ گزارش خود یافت اکنون ذکر آمدن ہمایون پادشاہ پنچر ہندوستان و مطرف و منصور شدن او بر سکندر و قطع
 ارشہ سلطنت افغانہ از سند مناسب تراست مدت حکومت عدلے قریب دو سال و از اتیہ ای شیر شاہ تا عدلی ندر کوشاں سہ سال
 ذکر آمدن ہمایون پادشاہ پنچر ہندوستان و مطرف یافتن بر افغانہ و رحلت نمودن ازین جہان
 چون ہمایون در کابل شنید کہ در ہندوستان بہر قطر سے از اقطار افغانی لوامی حکومت برافراشتہ دم استقلال نیزند و لوک طوا
 شدہ نہضت پنچیر این مملکت عین صلحت دیدہ در سند نہضت دو ہجر سے منعم خان را بحکومت و حراست کابل گذارشتہ

بطرف سبده شان نهضت نمود روزی که خواست روانه شود دیوان حضرت حافظ شیرازی که سبده شان نصیب و سر و سخن
 بی عیب است طلبیده تعاول نمود و باین بیت بفرستاد **بیت** دولت از مرغ هایون طلب و سایه او نه تا که با نازغ و زغن شمع
 بخت بود شاهزاده محمد اکبر را همراه گرفته با سه هزار سوار بر راه کوه پاره روانه شده کوچ بکوچ قطع مسافت نموده بلاهور رسید افاغنه
 آنجا با ستام صیت سطوت مرکب هایونی پرگنده شدند و لاهور رسید جنگ تصرف اولیای دولت هایون در آمد بعد رسیدن بلاهور
 افواج قاهره بگردگی بگرام خانها خانانان بجانب جانند هر غیره متعین فرمود و مرتبه دران نواحی جنگ در میان آمد و خانانان
 مغف و منصور گردید بعد آن خانانان از دریای ستلج عبور نموده در حوالی ماچی و اوره بطور شب خون برافاغنه ریخت و جنگی عظیم نموده بنیاد
 اتقی افاغنه اشکست داد و قیل و اسپ و دیگر اسباب بدست بهادران فیروز آمد خانانان بعد فتح در سهند رسید درین وقت سلطان
 سکندر را از استماع خبر غلبه لشکر سهند و شکست یافتن لوکران خود از اگره کوچ کرده باهشتاد هزار سوار و قیل و توپخانه بسیار و رزگی
 سهند آمد و گرد معرکه و فتنه گنده مستعد کارزار نشست خانانان شهر را محکم کرده بقصد ورود مدافعه می کشید و غرض متعین
 زویداد به هایون نگاشته است دعای مقدم او نمود و هایون با وجود عارضه قوتلج از لاهور نهضت فرموده بعد قطع مراحل در سهند نزول
 اقبال فرمود و صفوف پیکار آراسته بتقابل غنیم که اضعاف اشکرا بود نشسته هر روز جنگ توپ و تفنگ در میان می آمد
 بعد چهل روزی پیش را تصمیم داده بر سر فوج مخالف ریخت جانید و تصرف ایزد مسافت و نظر نصیب اولیای دولت هایونی گردیده
 شکست برافاغنه افتاد و سکندر از آن معرکه برآمده روی فرار در کوه سوادکند داشته بقبله ماکوشت اقامت و زویداد هایون شاه ابوالکاس
 را با لشکر گران از سهند بجانب لاهور متعین نموده فرمود که اگر سکندر از کوه برآید مدافعه نماید و نیز مهات ولایت پنجاب را تمسیت دهد
 و خود بفتح و غیره از سهند روانه شده بهار سلطنت دلی نزول اجلال فرمود و از سمرقند اکثر بلاد سبدهستان بقبضه تصرف او داد
 امرای که درین مهم مصدر ترددات شایسته شده بودند بجای گیرند لایحه سرفراز سبده یا نشاند و سبده و خطبه بنام هایون راجع گردید ابانته
 و چون بخت خفته بیدار شد بستگیها کشاد یافت و جنگیها مدام او پذیرفت بقیه این سال بعیش عشرت در دارالملک دلی گذرانید
 درین اثنا بعض رسیده سلطان سکندر را از کوستان برآمده بر پرگنات پنجاب دست تصرف دراز کرد و تا پرگنه چارسک و پشیا له
 شروع تحصیل مال نمود شاه ابوالمعالی از بخت که سپاه همراهی سلوک ناهنجار داشت مدافعه غنیم از دست او سرانجام تو است هایون
 نفس انیمنی نموده برای رفع این شرش شاهزاده کامنگا فرخنده اختر محمد اکبر را با بگرام خان خانانان روانه فرمود و هنگام نهضت
 انواع الطاف پدر سبده نسبت بحال شاهزاده مصروف داشته این قطعه بزرگان آورد و اسپاست چراغی چون تو اندر رود دمانم
 چرا روشن نباشد چشم جانم بهر کار سبده زیزدان یاریت با ده زعم و ملک بر خور داریت با ده شاهزاده جوان بخت بعد خصت از
 حضور قطع مراحل نموده در قصبه کلانوز نزول اجلال فرمود سکندر را از آوازه امتیاض مرکب منصور است از تصرف باز کشیده و قتل ماکوشت
 که ما من او بود رفقه متعین گردید

ذکر حلت هایون پادشاه

چون بقا خالصه آفرید کار و کمالات را روزی که چند روزی در دنیا برای کارهای که باید بهره از وجود داده بدار آخرت طلبیده اند هایون را
 هم زمان زندگی بسیار با علم نجوم و معرفت کواکب شوق داشت روزیکه غلظت طلوع مسائی زبیره بود وقت شام بفرم دیدن آن کواکب
 پر بلا سبده سفت کتاب خانه برآمد و ملاحظه پیتاده اراده فرمود آمدن نمود و مؤذن شروع بانگ نماز کرد او تعظیم اذان برزیده دوم اراده
 نشستن کرد و جات زبیره از نشات صفا العزیز گدشت سر عیضا عزیز و هایون سبده را آمد سلطان سلطان بزرگ زمین رسید و عیضا

و مفاصل کوفته شده و شرب تلخی شقیقه است بر سینه به پیوستگی منجر گشت به حینیه اطباء و حکما بعدا بحکم بر او احتیاج فاعلمه بهر آن
متربب گویید بالآخر داعی حق را البیک جایت گفته بعالم باقی خرامیده و نفس او در کیلو گرسه معزالدین کیتا و من خون گریه
و عمارت عالی بر او عادت یافته است اکنون بزبان حال درستان عبرت بخواند شعر سه عصر و تاریخ و ناث او اگر چه اشعار
بسیار گفته و دشمن وری دارد و اندام این قطعه را در افتاد +

بیت هایون پادشاه آن شاه عادل + که فیض خاص او بر عام افتاد + بنای دولتش چون یاقوت رفت +
اساس عمرش از انجام افتاد + چو خورشید بهمان تاب از بلندی + به پایان در نماز شام افتاد +
جهان تاریک شد در چشم مردم + غل و سکار خاص و عام افتاد + قضا از بهر تاجش قسم کرد +
هایون پادشاه از بام افتاد + مدت سلطنت او مرتبه اول در سال و مرتبه دوم در ماه +

ذکر ابو الفتح جلال الدین محمد اکبر پادشاه بن هایون پادشاه

در چه احوال عجیب اشغال آن پادشاه قوی اقبال محران سوادخ ایام مثل خواجه عطاء الله قدوسی در تاریخ اکبر شاهی و خوابه نظام الدین
و سلجق اکبری و شیخ عبدالقادر به اولی و شیخ الهداد و شیخ فرید محتلم به نقلی خان و شیخ ابوالفضل بن مبارک و محمد شریف متدیخان و ابوالفضل
بهاگیری متصل کاشت با کنگر گزاشته اند خصوص نجوم و فضا و قدرت و معنی شیخ ابوالفضل بن مبارک یعنی الاصل مندی زود او انشا و اکتافی
مشمول بیسه دفتر متضمن حالات و واقعات آن پادشاه و الایجاب بحال شرح و بسط و احوال بزبان سلسله شیموریه از پدر اکبر تا حضرت
ابوالبشر علیه السلام باجمال مناسب تحریر و آورده کتافی موسوم باکبر نامه درست نموده و دسترسومی دلایین اکبر میسعی گردانیده
و نصف دفتر اول متضمن احوال نیاکان اکبر و نصف آخرش متوی جلوس اکبر را در تنگ جهان بانی و واقعات هفده سال که بافرکان خود
کار بابت نموده انما گو شمال از اجسی و اد و در دوم شعر تسخیر ولایت ملو و کجرات و پیشتر و بیگانه و او و ژیس و کشمیر
ریگر و هند و قندهار و بدمین پور و خاندیس و سماکست گبر و شیمال و خزان پیر و سیه حکام آن ولایات و واقعات از ابتدا و سال
تفایت سال جلوس دوم جلوس احوال پنجاه و پنج ساله اکبر و دسترسومی که سسی باین اکبری است مشتمل بر خصوصیات عقاید و صفات و قوام پادشاه
و چگونگی صوابا و بلا و هند وستان باقیمه حدود و ارضی و جمع آنها و اسامی اسنات ملان و سیه پادشاهی و در ایشان و ریاضت کیشان
آن عصر و تفصیل مزار و تبحر نه و معا بد بلا و هند و ارباب فخر و ساز و پیشه و زبان هنر و زبان و از قریب و از دور و طوارق و سستان آن زبان
هندیان و عقاید و دقائق کتب علوم هند و لغت این کتاب متضمن فوائد بسیار است بشرط تفهیم و توضیح مطالبش این حال حاجت مذکور احوال اکبر است
اما بنابر این نظام سلسله ذکر سلاطین خلف سطر از خلاصه اشعار عظمی بقیه تسلیم و آورده منتظران قلم و اخبار را از معانی ساز کرده آمد
القصره شکامسکه هایون پادشاه سمنند زنگانی را و در آن جهانی جوانان و پادشاهان را در محله اکبر باستیصال سکندر که از قلعه ان کوثر
برآمده بطرف لاهور پیش فرودخته بود و بالشکرگران در فواح پنجاب بقصه کلا نور و در جوانان واقعه ناگزیر باور سپید بعد تقدیم مراسم تعزیت
در نصف النهار روز جمعه سوم ربیع الثانی سنه هجری شصت و سه هجری اولی سلطنت بفرقه مردم خود بلند پاگی کشید و در آن ایام عمر اکبر پادشاه سنه و سال
در بیت و شصت و دو بود بر لم خان خانم خان در الماکتیل سلطنت گردید و در آن مقدمات و غیره و بیامانات در قبضه اتمه اکتاف انصاری او باز گشت بعد از آن لازم
جلسن جلوس با ترمیم و تمع سکندر از کلا نور نیست نمود و کوچ کوچ پادشاهان قلعه ان کوثر رسیدند و سیدین سعادت میکرند بهر سلسله مافی پیش سیر و احاطه
خال سپاه منظور سه مرتبه انظار این هم نیست در روز موقوفت اخلاصت و از انجام عاودت و محبتها کند هر مترک گردید +

و بیان آمدن هایون بقال بقصد محاربه اکبر و دستگیر کردن او و قتل رسیدن

چون میمون که سپه سالار و سار علیه سلطان محمد علی بود با ابراهیم خان سورد با سلطان محمد عالم بنگال و دیگر افغانه که هر یک سوی پوشتا
و بر بعضی از بلاد تسلط داشت محاربات خود و ظفر یافت و در اندک مدتی کارخانها بظهور رسانیده گویا اسکندر از پشت باستان خیر اتحال
چهار یون اختران سلطنت داشت اکبر و اتباع او اسان شمرده عدلی را در پلنگه گشته عازم اگر و واهی گردید چون با گره رسید با سکنده خان
و قباخان گنگ و دیگر امرا سار پادشاهی مصافح مصلی داده اگر راست رفت گشت و از آنجا به لیری و ولادوری تمام در مصلی رسید و در مصلی
را مع دیگر امرا سار پادشاهی بانگ جنگی از پیش روی خود بر شسته گردانید و با پنجاه هزار سوار و هزار و پانصد فیل و پنجاه و یک توپ کلان و پانصد
ضربان و دیگر توپ فیل کلان پاسه نبات و استقلال در دلی اختران خبر و مقام جانده عرض اکبر رسید چون واقف بزرگانه با وجود خود
سالی غایت از روی داشت با ستاع این خبر هم سکنده ملتوی داشته بقصد استیصال هم چون اقبال نهفت فرمود امرا سار پادشاهی از پشت
و جوانب سب الطلب مترشدند تروی یکستان که از هم چون شکست یافته بود در مساحت سهند و بلاد ترکستان بر امرا خان خانان که
شاه هم شاهی وجود ادنی خواست درین ساخته او اسبک داشت منیرل خود برد و تقبیر از ان بقالی بلوا و اثبات نموده قبل رسانید عرض
اکبر رسانید که نه میت امر فتح هم چون اقبال تروی یکستان روی داد و کشتن او برای عبرت دیگران صلاح دولت است و اگر بخواهد شاهی را
وقت اغماز فرموده چیزی بر روی او نیاورد و از آنجا متوجه پیشتر گشته بعضی از عساکر نموده بسرا گدی سکنده خان او از یک سبب متعلق
یافت که چند کوه پیشتر میرفته باشد هم چون که از نه میت امر و تسخیر اگر او دلی خیره و دلی تر شده بود با ستاع نهفت اکبر از دلی گشت
و توپ خانه را بفر طرف و پیشتر از خود در حوالی پانی پت در ستاد و آن فوج در مکان مساسی نصب کرده آماده چکا باشد فوج
اکبر که بر سبب متعلق متعین شده بود جهاست نموده توپخانه را از دست فوج هم چون اختران نموده بقابوی خود در آور و این امر موجب دل شکنی اقبال
و ولادوری لشکر اقبال گردید بعد بین انشا هم چون دل تروی گشته و پانی پت رسید و هنگام کارزار که م ساخت فوج متعلق اقبال با خود
سنگ گشته با غیر شاهی شمرده و بهادران قوی دل چون شیران زنجیرل از طرفین او مردانگی دادند آثار غلبه از فوج هم چون ظهور
بر فوج پادشاهی شکست افتاد و اکثری راه را از پیوند هم چون از چون فیل سر بر آورده در صدد اجتماع فوج خود و قاقب شده بان گردید چون شکر
از روی با ستیلا سار اکبر و اولاد او بر بلاد هند متوجه و قضا را تیر س از شخصت یکی از دلوران طلبید که در انوقت با پی استقلال شمرده
در پشت جسته در صدد چشم هم چون شست و انکاسه سرا و در گشت او از غایت در سر خود بکلیه گشته هم میان هم چون راغالی
بوسه را نه سر در کمال و نظر از پیوند شکست بعد از فتح بر لشکر او افتاد عساکر پادشاهی که متعلق گشته سراسر حال بود مشاهده این عجز
حلفت عنان نمود و تاراج حساب و اسلحه و سپه سبیل لشکر غنیمت پر دشت ناگهان شاه دلی خان نزد یک سبب که بزرگ ایون پنهان انان
مورد رسید و حجت که فیلان را گشته فیل را که با ساز نقره بود در دست و فیلان از هم جان امان طلبیده هم چون را در حوضه فیل نشان
داو شاه کلینخان ازین بشارت شادمان شده فیلان را مهربانی نمود و آن فیل با فیلان بگر گرفته روانه حضور گردید و ایات خاص اکبر و از سوار
گرد و دنده کچ فرموده هنوز لشکر متعلقه پیوسته بود که فوج فتح و ظفر عرض رسید و بعد از زمانه شاه فیلان
هم چون را دست برگردن بسته حاضر آورد هم چون بنا بر نظر نفسانه متواتره که بر افواج و رؤسای افغانه یافت
نهایت خستگی و دلیری داشت و با سبب یک گفت که هر گاه بر چنین لشکر پاسه بکیران افغان متلفه را ششم این
پادشاه خرد سال باین قلت لشکر کجا تاب مقاومت تواند آورد و دست او باعث زوال و او بار او گشت بعد از فوج در حضور
هر چند از سخن سپید جواب داد آن شراشت بعضی از امرا التماس نمودند که پادشاه بدست خود بقصد انان بقصد فوج فوج
سوار اندازد و اکبر جواب داد که تیغ بخون سیری آلودن از این مسه دس نیست